СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 | РАЗ НА ТИЖДЕНЬ | ONCE A WEEK | PRICE $1.00

РІК CXVI | П'ЯТНИЦЯ, 9 СІЧНЯ 2009 РОКУ | ЧИСЛО 2 | VOL. CXVI | FRIDAY, JANUARY 9 2009 | No. 2

В усіх містах і селах України відзначено новорічне свято

ДНІПРОПЕТРОВСЬК.– Вперше на майдані перед обласною державною адміністрацією і обласною радою відкрито 14-метрову металеву ялинку, яку привезли з Австрії. Дерева, що ростуть на площі, оздоблені новорічними мерехтливими вогнями та ліхтариками, що створюють ефект зорепаду.
Фото: УНІАН

КИЇВ.– В неділю, 4 січня, в Українському домі відбулося новорічно-різдвяне казкове дійство „Київ-щедрик-щедрівочка". Відвідувачі переглянули казкові фантастичні феєрії, а також веселі вертепні зимові забавлянки, колядки, щедрівки. Святкову імпрезу відвідали сотні дітей і дорослих.
Фото: УНІАН

ЛЬВІВ. – Міський дитячий еколого-натуралістичний центр провів міську екологічну акцію „Збережемо життя ялинці", програма якої включала виставку новорічних композицій, які перемогли у конкурсі, що відбувся у всіх навчальних закладах Львова. міської ради.
Фото: УНІАН

НА ТЕМИ ДНЯ

З Росії – і газ, і чад

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – У перший день 2009 року російський державний консорціюм „Ґазпром" припинив доставу газу в Україну, тим часом через українську територію газ у повному обсязі, принаймні у ці перші січневі дні, йде до европейських споживачів. Покищо не сталося трагедії і для самої України: 200 млн. кубічних метрів газу на добу вона використовує зі своїх підземних сховищ, а 58 млн. кубометрів щодоби видобуває з власних родовищ. Однак, Москву, для якої газ і нафта є засобами геополітичного тиску на Україну, не влаштовує цей газовий спокій в Україні. „Ґазпром" шукає все нових зачіпок, щоб зробити Україну винною перед Росією і водночас скомпрометувати її перед Европою.

Передноворічні переговори між „Ґазпромом" і „Нафтогазом України" виявилися безплідними з вини російської сторони, яка піднімає ціну на газ, не подаючи при цьому ніякої арґументації. „Ґазпром" пропонує „Нафтогазові України" купувати газ, починаючи з січня 2009 року, по 250 дол. за 1,000 кубометрів. Зустрічна пропозиція України: підвищити ціну на імпортований газ на 21.5 дол – до 201 дол. за 1,000 кубометрів, а плату за транзит російського газу українською територією – на 0.3 дол. – до 2 дол. за 1,000 кубометрів, на 100 кілометрів віддалі.

„Ґазпром" вперто продовжує плітки, нібито Україна краде російський газ, бо, мовляв, неспроможна платити за нього. „Нафтогаз України" 30 грудня 2008 року повідомив, що перерахував 1.5 млрд. дол. для „РосУкрЕнерґо", але ця посередницька компанія, непрозора і здирницька, тут же заявила, що „Нафтогаз України" винен їй ще 614 млн. дол. – з врахуванням, мовляв, „карних санкцій". Україна відкинула безпідставні домагання. У відповідь на цю незвичну для Москви українську твердість „Ґазпром" вирішує зменшити добові обсяги транзитного газу на 50 млн. кубометрів, в результаті газ недоодержать Словаччина, Чехія, Австрія і Німеччина. При цьому Москва перекладає вину на транзитера, на Україну, хоч річ тут полягає в скрутному становищі самого „Ґазпрому", який в умовах фінансової кризи потрапив також у кризу технологічну.

Офіційний Київ не просто не приймає ціну в 250 дол. за 1,000 кубометрів газу, але чітко обґрунтовує свої дії. 1 січня Президент Віктор Ющенко і прем'єр-міністер Юлія Тимошенко оприлюднили спільну заяву з приводу перерваних переговорів між „Ґазпромом" і „Нафтогазом України". Цей документ нагадує російській стороні, що Меморандум між урядами Росії і України, підписаний 2 жовтня 2008 року, передбачає поетапний – протягом трьох років – перехід до ринкових, економічно обґрунтованих і взаємно погоджених цін на російський газ для України і ціни на його транзит до Европи через українську територію. В заяві говориться: „За нашими розрахунками, зробленими на підставі Меморандуму, на початку 2009 року ціна на російський природний газ для України на українсько-російському кордоні повинна складати 201 дол. за 1,000 кубометрів, ціна транзиту територією України – не нижче 2 дол. з 1,000 на 100 кілометрів відстані.

Запропоновані Російською Федерацією умови про підвищення цін на газ до 250 дол. з урахуванням різкого падіння світових цін на нафту, є фактичним встановленням для України середньоевропейської ціни на природний газ.

В той же час російська сторона пропонує зберегти ціну транзиту в 1.7 дол. що більш ніж удвічі нижче за середньоевропейські показники.

Такий рівень транзитної ціни робить практично неможливою підтримку газотранспортної системи в належному технічному стані".

Президент і прем'єр підкреслили, що Україна ґарантує надійне і безперебійне транспорту-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Голос Америки“ припинив програми українською мовою

ВАШІНҐТОН. – Після 59-ти років мовлення 31 грудня 2008 року вийшла в етер остання радіопрограма „Голосу Америки“ українською мовою. „Голос Америки“ розпочав радіомовлення українською мовою на коротких хвилях 12 грудня 1949 року. Під час „холодної війни“ Українська служба „Голосу Америки“ транслювала по п’ять годин радіопрограм на добу, включно з однією годиною на Далекий схід Російської Федерації. У 1992 році, за угодою з Національною радіокомпанією України, „Голос Америки“ розпочав мовлення також у внутрішньому радіоетері України і відкрив корпункт у Києві. У грудні 1999 року „Голос Америки“ створив мережу власних кореспондентів в Україні, які повідомляли про події в Україні, США і світі. Телепрограми „Голосу Америки“ українською мовою скороченням не підлягають. *(„Голос Америки“)*

Українці залишають смугу Ґази

КИЇВ. – В Україні викликає глибоке занепокоєння нарощування воєнних дій у смузі Ґази, жертвами якого стали діти, жінки та літні люди. Про це заявило Міністерство закордонних справ України. 5 січня в секторі Ґази залишалося 278 осіб, зокрема 196 дітей, які є громадянами України. 4 січня два літаки Міністерства з надвичайних ситуацій Росії вивезли групу громадян Росії та України із смуги Ґази в Москву, де українців зустріли представники Посольства України в Російській Федерації. Їм сприяли в безперешкодному проходженні пашпортної і митної контролі, розмістили в готелі та забезпечили харчуванням. Посольство також придбало квитки для переїзду українських громадян залізницею до місць проживання в Україні. Президент України Віктор Ющенко у листі Президентові Росії Дмитру Медведєву подякував за евакуацію громадян України з смуги Ґази. *(„Укрінформ“)*

Оголошено розшук судді Ігоря Зварича

КИЇВ. – Міністерство внутрішніх справ України 5 січня оголосило в міжнародний розшук колишнього голову Львівського апеляційного адміністративного суду Ігоря Зварича, підозрюваного у хабарництві. Згідно наявної інформації, І. Зварич зараз перебуває в Україні. Він потрапив до лікарні 3 грудня 2008 року, після того, як співробітники Служби безпеки України провели обшуки в службових приміщеннях і квартирах І. Зварича та семи його колег. 12 грудня І. Заврич зник з лікарні. 18 грудня Верховна Рада прийняла рішення про притягнення до адміністративної відповідальности і взяття під варту І. Зварича, а також звільнення його з посади. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу проти І. Зварича за підозрою в отриманні 100 тис. дол. хабара за прийняття судом незаконного рішення. В ході обшуку за місцем проживання та у службовому кабінеті І. Зварича було знайдено і вилучено великі суми готівки в національній та чужоземній валюті. *(„Кореспондент“)*

Гривня дешевшає

КИЇВ. – Курс купівлі готівкового доляра в обмінних пунктах українських комерційних банків склав 5 січня 7.45-7.9 грн. за 1 дол. Ціна продажу становить 7.9-8.5 грн. за 1 дол. Курс купівлі готівкового евро підвищився до 10.00-11.00 грн. за евро, курс продажу - 11.30-12.00 грн. за 1 евро. *(„Кореспондент“)*

Юлія Тимошенко назвала банки, причетні до зловживань

КИЇВ. – Прем’єр-міністер України Юлія Тимошенко 24 грудня назвала банки, причетні до зловживань на фінансовому ринку, зокрема „Родовід Банк“, „Альфа-Банк“, „Укргазбанк“, банк „Кліринговий будинок“, „Еврогазбанк“ і „Містобанк“. „Вони підключили цілу мережу комерційних банків, за якими стоїть Дмитро Фірташ, власник банку „Надра“, до тих же махінацій“, – сказала Ю. Тимошенко. Вона сказала, що „все, що зв’язано сьогодні з падінням курсу гривні, – це спеціяльні спекулятивні акції, які плянуються на валютному ринку України і організовуються за підтримки Національного банку і деяких банків України“. Ю. Тимошенко наголосила, що в таких спеціяльних банках, в тому числі і в банку „Надра“, майже 1 млрд. дол. чекає того моменту, коли гривня впаде і стане найдешевшою, яку тільки можна отримати в цій ситуації. Тоді банки викинуть на ринок валюту і відбудеться запляноване зміцнення гривні. Д. Фірташ заявив, що це дуже серйозні звинувачення, і він збирається подати до суду на Ю. Тимошенко. За його словами, всі кошти від Національного банку були отримані під його особисту ґарантію і пішли на виплату вкладникам та повернення зовнішніх боргів. *(Телевізійна служба новин)*

Відкрито льодовий Палац спорту

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – 5 січня Президент Віктор Ющенко здійснив робочу поїздку в Івано-Франківську область, де відвідав Калуш і взяв участь в урочистому відкритті льодового Палацу спорту. *(„Кореспондент“)*

Гравюри художника УПА передані до музею

КИЇВ. – Служба безпеки України 26 грудня 2008 року передала на постійне зберігання до Меморіяльного комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років“ 103 оригінали гравюр відомого повстанського художника Ніла Хасевича та дерев’яне кліше для їх виготовлення, котрі зберігалися у сховищах КҐБ. У доробку Н. Хасевича (1905-1952) – портретні та жанрові замальовки з натури, створені під час перебування в повстанських підрозділах, зокрема серія „Волинь в боротьбі“, серія плякатів „Ідеї українського визвольного руху“, проєкти нагород УПА, проєкти заголовків та ілюстрації до різних пропаґандистських і сатиричних видань ОУН і УПА, варіянти „Волинської серії бофонів“ тощо. Н. Хасевич – випускник Варшавської академії мистецтв, був відомий у мистецьких колах з 1931 до 1943 року. Твори художника експонувалися на 35 виставках, зокрема в Празі, Львові, Варшаві, Берліні, Чикаґо, Лос-Анджелесі. В Україні пам’ять про художника-борця почала повертатися до співвітчизників лише з початком 1990-их років, після повного замовчування. Його ім’я стоїть поряд з іменами таких видатних українських графіків, як Юрій Нарбут, Василь Кричевський, Олена Кульчицька. *(УНІАН)*

„Українські вечорниці” в Парижі

ПАРИЖ. – 17 січня в паризькій концертній залі „Елізей Монмартр“ за новим художнім проєктом „Андріївський узвіз – Монмартр – культурні побратими“ відбудуться „Українські вечорниці“, які ознайомлять французів з українською традицією: народними піснями, танцями, пригощаннями і щирістю. Свято організовує український музикант, засновник фестивалю „Країна мрій“ Олег Скрипка. *(УНІАН)*

Автобус йде по рейках

СУМИ. – 5 січня Державна адміністрація залізничного транспорту „Укрзалізниця“ ввела на Сумщині черговий рейковий автобус сполученням „Смородино-Охтирка“. Це вже п’ятий рейковий автобус у розпорядженні сумських залізничників, виготовлений польськими машинобудівниками. Його швидкість 120 км/год, за один рейс він може перевозити близько 200 пасажирів. У квітні минулого року „Укрзалізниця“ на території Сумської области ввела в експлуатацію рейковий автобус сполученням „Тростянець-Лебедин“. *(„Укрінформ“)*

В Лондон за... 9 гривень

КИЇВ. – Авіокомпанія „Віз Ейр Україна“ запропонувала пасажирам придбати квитки на внутрішні і міжнародні напрямки за ціною 9 грн. в один бік з урахуванням податків і зборів. З 12 січня до 29 березня авіокомпанія пропонує 10 тис. місць за такою ціною на маршрутах з Києва до Львова, Симферополя, Дортмунду, Кельну, Катовіце і Осло, а також зі Львова до Києва, Симферополя, Дортмунду і Лондону. Вартість лету з Києва до Лондону на цей період також становитиме 9 грн. „Віз Ейр Україна“ – перша бюджетна авіокомпанія, що ліцензована Міністерством транспорту і зв’язку України. Вона почала внутрішні авіоперевезення 11 липня 2008 р. на новому літаку „Аеробус А320“ на 180 місць. *(УНІАН)*

Стало менше вакансій

КИЇВ. – Через фінансову кризу кількість вакансій в Україні у другому півріччі 2008 року скоротилася на третину. Працедавці, як і раніше, публікують перелік вакансій з платнею в долярах США, однак, з жовтня 2008 року вони показували курс на рівні 5 грн. за 1 дол. В результаті формально середня платня в минулому році зросла на 30 відс. – до 919 дол., однак, з урахуванням ослаблення гривні вона зменшилася на 13 відс. (без урахування інфляції). Найбільше падіння платень зафіксовано в сфері нерухомости – на третину, оскільки через дорогі кредитні ресурси багато будівельних компаній призупинили діяльність. З цієї ж причини сильно зменшився попит на послуги будівельників і робітників, що призвело до зниження їхніх платень на 15 відс. Постраждали також працівники у сфері реклями та засобів масової інформації. Сильно зросли в ціні інженери і технологи, як фахівці, близькі до реальної економіки. В Міністерстві праці та соціяльної політики очікують, що рівень безробіття в 2009 році зросте до 9 відс. *(„Інтерфакс-Україна“)*

Продали банк Росії

КИЇВ. – Україна погодилася на придбання одного з найбільших своїх банків російської державною корпорацією „Внешекономбанк“, створеною для підтримки інфраструктурних проєктів. Ця корпорація починає скуповувати чужоземні активи. Антимонопольний комітет України 2 січня дозволив корпорації придбати понад 50 відс. акцій „Промінвестбанку“. Цей український банк (шостий за розміром активів) переживає не найкращі часи: з 7 жовтня в ньому введено тимчасову адміністрацію. Українська влада розглядала можливість фінансового оздоровлення банку за рахунок залучення приватного інвестора або націоналізації. Раніше керівник тимчасової адміністрації „Промінвестбанку“ Володимир Кротюк розповідав, що основний власник банку (68 відс. акцій) – австрійська компанія „Слав“, контрольована братами Андрієм і Сергієм Клюєвими. *(„Кореспондент“)*

У Миколаєві зняли мюзикл

МИКОЛАЇВ. – 30 грудня 2008 року група ентузіястів зняла новорічний мюзикл „Місто чудес або в пошуках чаклунства“, в якому зіграли місцеві підприємці, музиканти та чиновники. У новорічну ніч мюзикл вийшов в етер миколаївських телеканалів. За сюжетом до Миколаєва під Новий рік приїжджають сім чарівників. Один з них закохується в українську красуню, інший куштує українські страви, третій бачить красиве місто і радіє. Сім чарівників – українець, грузин, вірменин, данець, румунський циган та двоє з іншої плянети. Головну жіночу ролю грала радник губернатора Олена Івашко. *(ICTV)*

Залишились без води

ЧЕРНІВЦІ.– Майже 180 тис. жителів міста через аварію на водогоні „Дністер-Чернівці“ біля села Юрківці Заставнівського району 5 січня залишились без води. Водогін забезпечує водою 70 відс. від загальної кількости населення міста. Інші два міських водогони подають воду до міста з річки Прут і забезпечують нею 70 тис. мешканців Чернівців. *(УНІАН)*

Новорічне вітання Президента України Віктора Ющенка

Дорогий український народе! Шановні співвітчизники!

Сердечно вітаю вас з Новим 2009 роком.

Рік, який відходить в історію, був бурхливим і багатим на події. Це був рік наполегливої праці кожного з нас, рік, який об'єднав націю в радості святкування 1020-ліття хрещення Русі і в скорботі за жертвами Голодомору. Він позначився успіхами України на міжнародній арені. Перед нами відкрилися нові перспективи європейської та евроатлантичної інтеґрації, ми стали повноправними членами Світової організації торгівлі. Наші спортсмени примножили славу України на Олімпійських та Паралімпійських іграх у Пекіні.

Водночас це був рік складних колізій у внутрішньополітичному житті країни та початку світової економічної й фінансової кризи, неґативний вплив якої відчули більшість українців.

Упевнений, що виклики, які постали перед усіма нами, згуртують суспільство, змусять політиків усвідомити свою відповідальність перед народом і об'єднати зусилля заради спільного блага й благополуччя України.

Я з оптимізмом дивлюся в майбутнє. Переконаний, що разом ми переборемо труднощі й проблеми. Вірмо у свої сили, будьмо солідарні, єднаймося – і наступний рік справдить наші сподівання.

Бажаю усім міцного здоров'я, щастя, родинного затишку, миру, злагоди, успіхів і здобутків у житті та в праці.

Нехай новорічне свято принесе радість у кожен український дім.

Віктор Ющенко

Привітання прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко

Христос ся рождає!

Славімо Його!

Так у ці зимові дні ми вітаємо один одного. Свято Різдва Христового – одне з найбільш шанованих в Україні. Наш народ здавна відзначав прихід у наш світ Ісуса Христа – Сина Божого.

Серед великих християнських свят Різдво Христове – це свято Надії, а Воскресіння чи Великдень – свято Перемоги. Без надії не буває перемоги. Ці два свята вселяють у нас віру у все світле та щасливе, вчать не розчаровуватися, коли наражаєшся на щоденні випробування.

А це нині так потрібно кожному з нас.

Нехай Вифлеємська зірка, що засіяла більше 2,000 років тому і сповістила про народження маленького Ісуса, стане для кожного з нас символом непереможности добра та любови.

Ми з надією подолаємо всі труднощі!

Вірю, що все буде добре!

Сімейного добра та любові.

Краси та наснаги, Божої допомоги й опіки.

З Різдвом Христовим!

Добра та злагоди.

Смачної куті!

Юлія Тимошенко

Від Міністра закордонних справ України Володимира Огризка

Дорога українська громадо!

Від імені дипломатів України щиро вітаю вас з Новим Роком та Різдвом Христовим!

Рік, що минає, позначився низкою значимих подій, які увійшли до історії як приклад звитяги і доброї волі світового українства.

Насамперед хочу відзначити відчутну допомогу, надану вами у надзвичайно важливій справі, пов'язаній з відзначенням 75-их роковин Голодомору 1932-1933 років. Успішне проведення міжнародної акції „Незгасима свічка", вагомий внесок у вшанування жертв цієї трагедії парляментами країн світу та міжнародними організаціями засвідчили високий патріотизм, співпереживання і шанобливе ставлення закордонних українців до батьківської землі, до історії свого народу.

Злагоджені дії українських дипломатів та громади продемонстрували силу та єдність українців у світі, сприяли піднесенню авторитету України в очах міжнародного співтовариства.

Важливим підсумком IX Світового Конґресу Українців стало підтвердження готовности закордонного українства й надалі докладати зусиль для зміцнення Української державности, підтримки подальших демократичних перетворень в Україні та здійснення її стратегічного і незмінного курсу на европейську та евроатлантичну інтеґрацію.

Тож щиро дякую вам за підтримку словом і ділом. Впевнений, що наша завжди плідна і тісна взаємодія й надалі сприятиме успіховій загальної української справи.

Цієї благословенної зимової пори бажаю вам міцного здоров'я, святкового настрою, успіхів у всіх важливих починаннях, сил і натхнення у праці.

Зичу, щоб у новому 2009 році здійснювалися ваші задуми і мрії, приносячи радість і добро вам і вашим родинам. Нехай рік прийдешній буде щедрим на добробут і процвітання для світового українства та Української держави.

Щастя вам, здоров'я і благополуччя!

З побажаннями всіх благ і веселих свят,

Володимир Огризко

Помер Василь Верига

Св. п. Василь Верига

30 грудня 2008 року, на 87-му році життя, у Торонто, Канада, відійшов у вічність довголітній член Екзекутиви Світового Конґресу Українців (СКУ), колишній генеральний секретар СКУ (1988-1993 роки) та перший заступник президента СКУ (1993-1998 роки) Василь Верига.

В. Верига народився на Тернопільщині, під час Другої світової війни боровся за свободу й незалежність України у складі Української дивізії „Галичина".

У 1951 році, після кількох років проживання в Італії та в Англії, еміґрував до Канади, де активно включився у життя української громади, зокрема віддано працював для розбудови СКУ (колишнього Світового Конґресу Вільних Українців), починаючи з його створення у 1976 році.

Був членом Світової наукової ради СКУ, Світової конференції українських ветеранів, Братства колишніх вояків Української дивізії Української народної армії, Українського національного об'єднання, Наукового товариства ім. Шевченка, Українського історичного товариства. Редагував журнал „Вісті комбатанта".

В. Верига – відомий учений, доктор філософії, автор ряду наукових праць та книг з історії України.

Життя В. Вериги було сповнене відданим служінням українському народові.

В. Верига залишив у жалобі дружину Оксану, з якою прожив 57 років, дітей та онуків.

Євген Чолій,
президент СКУ
Стефан Романів,
генеральний секретар

З Росії...

(Закінчення зі стор. 1)

вання російського природного газу в европейські країни через свою територію.

Й от новий позаекономічний вибрик „Ґазпрому": в неділю, 4 січня, голова правління консорціюму Олексій Міллер повідомив нову ціну постачання газу в Україну – 450 дол. за 1,000 кубометрів.

Водночас Москва відверто тисне на Евросоюз, в листах до комісара ЕС з енерґетичної безпеки Стефана Евертса, до голови Европарляменту Ганса Петерінґа, до чеського головування в ЕС скаржачись на незгідливість України.

Цими днями „Ґазпром" посилає до Брюсселю свою делеґацію. Але коли ЕС запропонував своє посередництво в переговорах між Києвом і Москвою, постійний представник Росії в ЕС Володимир Чижов відповів, що такому посередництві нема потреби. Іншими словами – Москва не має потреби у внесенні ясности в цю проблему.

З'ясовуючи арґументи української сторони, уповноважений Президента України з міжнародних питань енерґетичної безпеки Богдан Соколовський на зустрічі з журналістами в суботу, 3 січня, сказав: „З кінця 2008 року і до сьогоднішнього дня російська сторона фактично в односторонньому порядку відійшла від усіх домовленостей... Російська сторона пропонує абсолютно некоректне, різке підвищення ціни на газ при незмінній транзитній ціні. За такої цінової політики „Нафтогаз України" працюватиме у збитковому режимі... Якби українська сторона прийняла всі пропозиції Росії, то „Нафтогаз України" дуже швидко збанкрутував би, чого українська сторона не може допустити".

Газовий конфлікт між Росією та Україною все активніше обговорюється і в Европі, і в Америці. 5 січня його аналізували в Брюселі представники 27 країн, котрі входять в ЕС. Ні про що не домовилися, оскільки в Европі не знають всіх деталей російсько-українських газових угод.

Таке враження, що цих деталей ніхто взагалі не знає. Тому й з'являються різні версії і здогади. Одну з них висловлює франко-американська газета „Геральд Трібюн":

„...Російський важіль впливу згасає з падінням у світі ціни на газ. Глобальна рецесія зменшила попит на газ, і більшість сховищ у Західній Европі та Україні – наповнені. Президент В. Ющенко заявив після припинення постачання газу з Росії, що Україна не платитиме понад 200 дол. за 1,000 кубометрів російського газу, що на 50 відс. менше від ціни, якої вимагав В. Путін. Росія оговтується від падіння ціни на газ на 100 дол. від літа, що залишає „Ґазпром" у борговій ямі. Доходи від нафти і газу складають 60 відс. російського бюджету. 80 відс. газового імпорту Росії іде через Україну, і Київ тепер вимагає підвищення ціни за транзит.

Проте у Москви залишається ще один важіль впливу – компанія-посердник „РосУкрЕнерґо", яка належить наполовину „Ґазпромові" і наполовину – українському підприємцеві Дмитрові Фірташові, який має тісні зв'язки з Президентом В. Ющенком...".

АМЕРИКА І СВІТ

Столиця готується до інавґурації

ВАШІНҐТОН. – У понеділок, 5 січня, до столиці країни прибув новообраний Президент США Барак Обама, щоб очолити підготування своєї інавґурації. Для прибуття до Вашінґтону він вперше скористався літаком Військово-повітряних сил США. Літак приземлився на військовій базі, звідки Б. Обама поїхав у готель „Гей-Адамс", який знаходиться навпроти Білого Дому. У вівторок, 6 січня, на спільному засіданні Сенату і Палати Представників були затверджені результати голосування колеґії виборців. Формально саме це рішення означає обрання Б. Обами президентом США. Інавґурація нового Президента відбудеться 20 січня. Того дня Б. Обама і його дружина Мішель візьмуть участь у 10 балях. Це на один баль більше, ніж відвідало подружжя Бушів під час інавґурації Джорджа Буша в 2005 році. *(Асошіейтед Прес)*

Демократи матимуть нового провідника

ВАШІНҐТОН. – Новообраний Президент США Барак Обама запропонував губернаторові Вірджинії Тімові Кейнові стати головою Демократичного національного комітету США. На цій посаді Т. Кейн замінить Говарда Діна, який у листопаді 2008 року повідомив, що має намір покинути цей пост. На передвиборах („праймеріз") в Демократичній партії Т. Кейн одним з перших підтримав Б. Обаму, і навіть було припущення, що він стане віцепрезидентом, однак, Б. Обама врешті-решт волів взяти Джо Байдена. Т. Кейн був вибраний губернатором Вірджинії в 2005 році, але закони штату не дозволяють йому вдруге кандидувати на цю посаду, тому він змушений залишити її в 2009 році. До кінця своїх повноважень Т. Кейн буде поєднувати керівництво Демократичною партією з обов'язками губернатора. Перш ніж стати губернатором Вірджинії, він був посадником її столиці, міста Ричмонду. („*Кореспондент*")

У Ґазі миру ще нема

СМУГА ҐАЗИ, Палестина. – У перший тиждень 2009 року на Західньому березі Йордану тривали масові протести палестинців проти Ізраїлю, бойові літаки якого знищили низку об'єктів радикального ісламістського руху „Гамас" у смузі Ґази. Гамасівці першими почали обстрілювати територію Ізраїлю ракетами, а діставши збройну відсіч, намагаються підняти все населення Ґази на антиізраїльське повстання. Масові протести проти ізраїльської воєнної відповіді „Гамасові" відбулися в Австралії, Індії, Ірані. У п'ятницю, 2 січня, у висліді ізраїльських повітряних нападів були зруйновані декілька будинків палестинського уряду, включно з парляментом. Але й „Гамас" не припиняє ракетних обстрілів території Ізраїлю, мстячи за загибель Нізара Райяна, одного зі своїх провідників, котрий вишколював самогубців-смертників для терору проти Ізраїлю. В суботу, 3 січня, увечорі Ізраїль розпочав наземну операцію проти бойовиків „Гамасу". Ізраїльські танки оточили місто Ґазу, відрізавши його від решти палестинської території. Від суботи до понеділка, 5 січня, загинуло ще 70 палестинців і один ізраїльський вояк. Загальна кількість загиблих під час воєнних дій, котрі тривають другий тиждень, перевищила 510 осіб.*(Бі-Бі-Сі, УНІАН)*

„Зелена зона" перейшла до рук іракців

БАГДАД, Ірак. – У перший день 2009 року американські військові передали іракським збройним силам контролю над так званою „Зеленою зоною" в іракській столиці. Згідно з попередніми домовленнями, це перший крок до виведення американського війська протягом наступних трьох років. Прем'єр-міністер Іраку Нурі аль-Малікі ствердив, що з переданням цієї зони розпочалося „відновлення суверенітету іракців над своєю країною". Річ у тім, що саме з добре укріпленої „Зеленої зони" американці здійснювали управління країною, тому для багатьох іракців вона була символом американської окупації. До 1 червня американці передадуть іракцям усі населені пункти, а до кінця 2011 року остаточно залишать Ірак. („*Голос Америки*").

Р. Блаґоєвич продовжує дивувати

ЧИКАҐО, Ілиной. – Незважаючи на гучний скандал довкола своєї особи, губернатор Ілиною Рой Блаґоєвич таки скористався своїми повноваженнями, призначивши на звільнене Бараком Обамою сенаторське місце Роланда Беріса, колишнього головного прокурора штату, політика з бездоганною репутацією. Цим кроком Р. Блаґоєвич якоюсь мірою роззброїв своїх однопартійців-демократів, котрі виступали за його відставку, оскільки афро-американець Р. Беріс належить до найавторитетніших у країні діячів. У зв'язку з цим Б. Обамі нелегко було відмовитися прийняти це призначення, і все ж він зробив саме так. Назвавши Р. Беріса „чудовим державним службовцем", Б. Обама ствердив, що „Р. Блаґоєвич не має морального права шукати кандидата на сенаторське крісло". („*Голос Америки*")

Словаччина стала 16-ою країною еврозони

БРАТИСЛАВА, Словаччина. – З першим днем 2009 року, через 10 років після запровадження евро, Словаччина стала 16-ою країною, валютою якої також стало евро. Місцеву словацьку валюту, крону, вилучать з обігу протягом наступних двох тижнів. Литва перейде на евро на початку 2010 року, Естонія – в 2011-му. Від 1 січня президентство в Европейському союзі перейшло до Чехії, на чолі ЕС вона стала першою з країн колишнього соціялістичного табору. *(Бі-Бі-Сі)*

Один з автових велетнів вже врятований

ДІТРОЙТ, Мишиґен. – Перший день 2009 року приніс радісну новину для американського автомобільного велетня – корпорації „Дженерал Моторс". На її рахунки надійшли 4 млрд. дол. урядової допомоги, призначені для порятунку компанії від банкрутства. Кошти у вигляді позики під низький відсоток виділив Білий Дім з раніше погодженого пакету допомоги банкам і фінансовим установам. З причини зменшення продажів і через нестачу обігових грошей „Дженерал Моторс" була близькою до банкрутства. У подібній ситуації тепер перебуває автобудівна компанія „Крайслер", яка покищо не отримала державного кредиту. („*Голос Америки*")

Німці розчаровані вислідами об'єднання країни

БЕРЛІН. – Згідно з вислідами опитування, проведеного німецьким Інститутом громадської думки напередодні 20-річчя повалення Берлінської стіни, тільки 46 відс. мешканців колишньої Німецької Демократичної Республіки вважають, що за цей час умови їхнього життя поліпшилися. Кожен четвертий громадянин на сході Німеччини вважає, що йому живеться гірше, ніж до 1989 року. 60 відс. східніх німців назвали панівну суспільно-політичну систему в країні „в цілому несправедливою". Найбільші нарікання в опитаних викликало зростання корупції – в порівнянні з 1989 роком. („*Кореспондент*")

У 2008 році все ще вбивали журналістів

НЮ-ЙОРК. – У підсумковому звіті правозахисної організації „Репортери без кордонів", сказано, що в минулому році було вбито у світі 60 працівників засобів масової інформації (ЗМІ)– на 17 менше, ніж у 2007 році. Найнебезпечнішими країнами для представників цієї професії названі Ірак, Пакистан і Філіпіни. Тим часом на думку іншої правозахисної організації, „Press Emblem Campaign", радіти нема підстав, оскільки „Репортери без кордонів" у своєму звіті враховували лише тих журналістів, котрі загинули через свою професійну діяльність. Усіх же працівників ЗМІ в 2008 році було вбито 95 осіб. („*Кореспондент*")

В Каліфорнії знову сперечаються про бюджет

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Протистояння демократів-законодавців штату з його губернатором-республіканцем Арнольдом Шварценеґером на три місяці затримало у 2008 році прийняття штатного бюджету, а тепер ситуація повторюється з бюджетом на 2009 рік. В останній день 2008 року А. Шварценеґер запропонував новий варіянт бюджету. Він розрахований не на 12, а на 18 місяців, тобто на решту теперішнього фінансового року і наступний період, який почнеться 1 липня. Плян передбачає збільшення грошових надходжень від податків до 9.3 млрд. дол, а також зменшення видатків. Губернатор пропонує підвищити плату за навчання в коледжах і університетах штату, а також звільнити багато працівників, які утримуються за рахунок бюджету. *(УНІАН)*

Ще один крок Грузії до Заходу

ТБІЛІСІ, Грузія. – у п'ятницю, 9 січня, в грузинській столиці міністер закордонних справ Грузії Грігол Башадзе і Державний секретар США Кондоліза Райс підписали договір про стратеґічне партнерство між Грузією і США. Звертаючись до свого народу з нагоди Нового року, президент Михайло Саакашвілі заявив, що договір про грузинсько-американську стратеґічну співпрацю фактично стане для Грузії „виходом з Георгіївського трактату", за яким у 1783 році Грузія опинилася під контролею Росії, та „прощанням з епохою старшого і молодшого брата". *(УНІАН)*

Заборонили програми „Голосу Америки" і Радіо „Свобода"

БАКУ, Азербайджан. – Починаючи від 1 січня, на території країни вже не матимуть своїх програм „Голос Америки", Радіо „Свобода", Бі-Бі-Сі і „Европа-плюс". Національна рада з телерадіомовлення Азербайджану відібрала від них радіочастоти – на тій підставі, що деякі програми велися чужоземною, а не азербайджанською мовою. Коментуючи це рішення офіційного Баку, комісар Европейського союзу з зовнішньої політики Беніта Фереро-Вальднер висловила занепокоєння з цієї заборони, однак, влада Азербайджану не має наміру поступатися. *(„Кореспондент")*

Архів Е. Гемінґвея буде цифровим

БОСТОН. – Бостонська публічна бібліотека втішила шанувальників творчости Ернеста Гемінґвея тим, що у недалекому майбутньому вони дістануть доступ до електронно-цифрового архіву знаменитого письменника. У число комп'ютиризованих текстів потрапить понад 3,000 документів з особистого архіву Е. Гемінґвея, які ніде раніше не друкувалися. Вони належать архівові з майже 25 тис. документів, котрі зберігаються в будинку-музеї „Finca Vigia", розташовано поблизу Гавани, кубинської столиці, в якому Е. Гемінґвей мешкав від 1939 року до 1960-го. *(„Голос Америки")*

Вчені знайшли ген, що спричиняє гіпертонію

ВАШІНҐТОН. – Дослідники з Університету Мериленду виявили ген, котрий збільшує риск розвитку артеріяльної гіпертонії. Носіями цього несприятливого варіянту гена є майже 20 відс. людей европейського походження. Дослідники проаналізували генетичні особливості 542 членів однієї з громад амішів у Ланкастері, Пенсильванія, і виявили тривкий взаємозв'язок між певним варіянтом гену і підвищеним риском гіпертонії. Подальші дослідження підтвердили цей взаємозв'язок. Наука намагається знайти можливість заздалегідь виявляти осіб, схильних до цього захворювання, щоб лікування відбулося вчасно, без запізнення. *(„Голос Америки")*

Вифлеємський вогонь миру прибув з Відня до США

Пластуни Зенон Наконечний-Смит і Дмитро Дейчаківський передають Вогонь миру третьому секретареві Посольства України у Вашинґтоні Вікторові Волошину.

ВАШИНҐТОН. – Вифлеємський вогонь миру українські пластуни Вашинґтону перебрали від американських скавтів 13 грудня 2008 року в Ню-Йорку, куди його доставили з Відня „Австрійські авіолінії".

Вашинґтонські пластуни 24 грудня передали Вогонь миру головному штабові американських скавтів, Національному Католицькому соборові, і відвідали з вогнем Пентаґон і Капітолій. Вони передали також Вогонь миру Посольству України в США.

Пластуни-юнаки з 45-го куреня ім. Володимира Великого принесли Вогонь миру і запалили свічки у Крайовому українському греко-католицькому соборі св. Родини, де вони служать як вівтарні дружинники.

Юрій Дейчаківський

Вифлеємський вогонь миру у Вашинґтоні.

Зустріч делеґації СКУ з прем'єр-міністром України

КИЇВ. – 24 листопада 2008 року в Києві відбулась зустріч делеґації Світового Конґресу Українців (СКУ) з прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко.

СКУ на зустрічі представляли президент Євген Чолій, перший заступник президента, голова Европейського Конґресу Українців Ярослава Ґортяні, другий заступник президента, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Марія Шкамбара, голова Світової координаційної виховно-освітньої ради СКУ Оксана Винницька-Юсипович, президент Українського Конґресового Комітету Америки Тамара Ґалло-Олексій та президент Конґресу Українців Канади Павло Ґрод.

Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко подякувала представникам СКУ „за колосальний внесок в те, що Голодомор в Україні визнається геноцидом в усьому світі", пообіцяла подальшу підтримку в питанні Голодомору та заявила, що „уряд профінансує створення великого музею, присвяченого темі Голодомору".

Є. Чолій також представив прем'єр-міністрові новий склад керівних органів СКУ та ознайомив з діяльністю за період від IX Світового Конґресу Українців.

27 листопада 2008 року на адресу СКУ надійшло повідомлення про те, що на постійному зв'язку з СКУ буде керівник служби віце-прем'єр-міністра Ігор Жовква.

Світовий Конґрес Українців

Уточнення

Підпис під фотографією на стор. 10 в ч. 52 має бути: „Юрій Савчук дякує за дарунки".

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Українські реґіони як суб'єкти та об'єкти міжнародної політики

Роман Калитчак

Автономна присутність реґіонів на міжнародній арені стала протягом останнього десятиліття загальноприйнятою світовою практикою. З одного боку, ця делікатна сфера діяльности бачиться як безпосередня загроза територіяльній цілісності, як намагання ослабити національну єдність, як небезпечне посягання на урядові повноваження здійснювати цілісну зовнішню політику держави. З іншого – це явище розглядається як реакція на все більший вплив ґльобалізації, як вчасна відповідь на неспроможність центру адекватно артикулювати субнаціональні інтереси і потреби, як неминуча демократизація зовнішньополітичного процесу.

Нині побоювання, що хаотична міжнародна діяльність реґіонів може призвести до „балканізації", залишаються глибоко вкоріненими у багатьох державах, зокрема в Україні. Хоча активність субнаціональних реґіонів зростає, національна держава надалі залишається домінуючою дійовою особою. Дотепер міжнародне співробітництво реґіонів залишається виключною прероґативою держави, будь-яка міжнародна діяльність формально вимагає попереднього схвалення держави і підлягає контролі центрального уряду.

Українські області не стали винятком. Хоч це лише адміністративні одиниці у рамках унітарної централізованої держави, спостерігається поступове зростання їх міжнародної активности і збільшення зацікавлення рішеннями зовнішньополітичного характеру, що ухвалюються на центральному рівні.

У перші роки незалежности України, коли відбувалося становлення системи державного управління, спостерігався певний безлад у сфері міжнародної діяльности реґіонів. Особливо викликала стурбованість складна ситуація у Криму і намагання певних представників реґіональних еліт вести свою, відмінну від Києва, політику.

Тому цілком виправданим стало формування чіткої і жорсткої вертикалі виконавчої влади. Створення обласних державних адміністрацій, скасування виборности голів обласних рад та де-факто другорядна роля самих обласних рад як представницьких органів реґіональної спільноти сприяло централізації влади. Це мало ґарантувати цілісність держави, сприяти подальшій внутрішній консолідації та забезпечити ефективне впровадження реформ на усій території України. На жаль, потрібно визнати, що до сих пір не створена ефективна система державного управління. В Україні інтереси реґіонів не інституціоналізовані, не представлені на державному рівні та часто не враховуються при ухваленні рішень. А Київ як столиця, сконцентрувавши у собі адміністративні важелі та фінансові ресурси, не зумів перетворитися на рушія розвитку усієї держави, не став ґенератором нових ідей, а став майданчиком боротьби за владу, при цьому українські реґіони опинилася на марґінесі суспільної уваги.

З огляду на співіснування в Україні на реґіональному рівні державних адміністрацій як ланки вертикалі виконавчої влади і обласних рад як представницьких органів реґіональної спільноти, доцільно розглядати їх міжнародну діяльність окремо. Хоча обласні ради наділені досить обмеженими повноваженнями, але саме вони є речниками реґіональних інтересів.

Необхідно відзначити, що переважна кількість обласних рад досить пасивно ставиться до зовнішньої політики держави і до міжнародного співробітництва загалом, концентруючи свою увагу на вирішенні внутріреґіональних питань. Якщо простежити структуру рад, то помітним є відсутність у більшій половині областей будь-яких депутатських комісій чи органів у внутрішньому апараті відповідальних за зовнішні зносини. Оскільки депутатський корпус самостійно відповідає за структуру ради, то це свідчить, що міжнародна діяльність не розглядається як один з пріоритетів. Повноцінні депутатські комісії з питань міжнародного, міжреґіонального та прикордонного співробітництва є лише у чотирьох областях, у двох створені комісії з транскордонного співробітництва, ще у кількох областях функціонують комісії, де з однієї з сфер діяльности є зовнішньоекономічні взаємини. Треба вказати, що сферою міжнародних взаємин цікавляться області, що розташовані на кордоні України або ті, що мають значний економічний потенціял, і їхній розвиток і добробут істотно залежить від експорту та залучення інвестицій.

Якщо поглянути на карту України, то можна побачити, що найбільшою активністю у сфері міжнародної політики вирізняються декілька областей на Сході та на Заході. Тому не дивно, що саме парлямент Криму і ради Донецької, Луганської та Харківської, а також Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей найчастіше висловлювались з приводу зовнішньополітичних питань.

(Закінчення на стор. 13)

Про автора:
Роман Калитчак – доцент катедри міжнародних взаємин і дипломатичної служби Львівського національного університету ім. Івана Франка. Фулбрайтський стипендіят. Займався науково-дослідною та викладацькою працею в університетах Італії та Польщі. Має публікації в наукових виданнях. Це стаття – виклад доповіді Р. Калитчака в НТШ-А, котра відбулася 15 листопада 2008 року.

Люди чекають змін на краще

Оскільки Різдво Христове в Україні святкують три дні, тобто включно з сьогоднішньою п’ятницею, то ще маємо нагоду продовжити цю урочисту тему, нав’язати її до сучасних українських реалій, в її світлі побачити, що ж діється там, і зрозуміти, чи спроможеться суспільство відкинути на узбіччя шляху все те, що гальмувало ходу, стримувало розвиток держави і нації.

Різдво, як ми знаємо з багатовікової народної традиції, – це дуже родинне свято. Згадаймо лише колядки – своїм змістом вони обіймають буквально всі грані родинного життя, окреслюють місце кожного члена сім’ї, його ролю, його потрібність і незамінність, загальний лад і внутрішню єрархію челяді, єрархію дуже природну, ясну – діти-мати-батько-бабуся-дідусь, – котра так само природно і ясно підпорядковується єрархії небесній.

Земна родина, освячена Різдвяним небом, – це суспільство України в мініятюрі, прообраз держави і вічний взірець для неї. Держава без родинної ясности, без внутрішнього порядку і узгоджености між усіма її членами, без повного і непохитного довір’я дітей до батька-матері і такого ж довір’я родичів до дітей – це споруда на піску, вона може завалитися від першого-ліпшого подуву вітру.

На жаль, сьогоднішня Україна подібна саме до родини, всі члени якої пересварені між собою, не чують одне одного, не визнають над собою волі батька-матері, а батько й мати, в свою чергу, прибиті горем, вже не годні порозумітися і знайти спільну раду на цей внутрішній розлад. В результаті з внутрішнього безладу починається стрімкий занепад всього господарства: поле незоране і незасіяне, корови недоєні, коні негодовані, діти заплакані.

Можна у відчаї зректися самого себе і, як писав Василь Симоненко, „до сусід пристать наймитувати за пару постолів і шкварку на обід“, але не дай того, Боже, бо це був би смертельний гріх подвійного відступництва – від боротьби усіх попередніх поколінь за волю і від святого обов’язку передати цю волю в руки наступних поколінь. Відповідно, й порятунок нашої національної родини – у цій єдності, за словом Кобзаря, „живих і мертвих, і ненароджених“. Порятунок – у пробудженні духовних сил нашого народу. Зміна політичної еліти – шляхом революції чи шляхом виборів – нічого не дасть, якщо не пробудиться добра воля української спільноти до життя, до панування у своїй національній хаті. Хто може і хто повинен цю волю пробудити? Хто може і повинен тисячократно посилити лінію на національне відродження, яку представляє Президент Віктор Ющенко? Однак, представляє в драматичних умовах – не тільки не маючи належної підтримки на політичних верхах, але й зустрічаючи на кожному кроці страшний опір з боку відвертих і таємних промосковських сил.

Продовжуючи порівняння суспільства, держави з родиною, скажемо таке. Колись в українському селі нещасливий сім’ї раду давав, як умів, священик. Кропив стіни святою водою, вів душеспасенні бесіди з батьком, матір’ю, дітьми.

Так слід чинити і в загальноукраїнській „хаті“. Церква не втручається в політику – сьогодні не час для цієї абстрактної тези. Коли політика погана, шкідлива, небезпечна, Церква не може стояти осторонь суспільного життя. Ніхто в суспільстві так, як вона, не здає собі справи, що економіка, господарство, матеріяльний світ в цілому – це вторинні речі, первинний же – дух, і як він здоровий, ясний, все інше врешті-решт прийде до норми.

Ми віримо, Українська Церква промовить до українського світу слово, яке він почує.

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

СІЧЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Українська „пісня пісень“

Грудень 1845 року, холодний і мокрий, ледве не став фатальним для Тараса Шевченка. Саме тоді йому доводилося багато їздити по Україні і на замовлення Археографічної комісії змальовувати старовинні церкви та монастирські будівлі. В якийсь з тих днів промок до нитки й дістав таку гарячку, що змушений був злягти в чужій хаті.

Довідавшись про це, Андрій Козачковський, лікар і близький Шевченків приятель, привіз поета до себе у Переяслав. Але перестуда виявилася занадто глибокою: почалося двостороннє запалення легенів.

Від цього в ті часи мало кого виліковували, і Шевченко, вповні усвідомлюючи своє хистке, на межі між життям і смертю, становище – а це був саме Свят-вечір, 6 січня 1846 року – взяв до рук папір та олівець, щоб попрощатися з білим світом і сказати людям щось дуже важливе, найважливіше:

„Як умру, то поховайте...“.

Поет вижив – мабуть, ні на мить не відходили від нього його ангел і ангел України, знаючи, яку місію він, і тільки він, небом покликаний виконати в ім’я відродження нашої нації.

„Заповіт“ же пішов поміж люди, став в Україні народним гимном, піснею пісень, а поза Україною – одним з найвідоміших Шевченкових творів: його перекладено на понад 140 мов світу.

Не проста це популярність, не зробила вона „Заповіту“ утертим, звичним. Вогонь думки і почуття все горить у ньому і не згасне, скільки світ світом. Цей святий вогонь в нашу морально остиглу добу когось гріє, а когось обпікає і відлякує. І спокушає до дискусій: вірив Шевченко в Бога чи не вірив, і що означають ці страшні слова – „..а до того я не знаю Бога“?

Для вульгарно спрощеної, однозначної радянської тлумачної системи загадок не містилося ніяких: Кобзар був революціонером, а не миротворцем, і щоки кривдникам не підставляв. Але як же не бачити у прерізних віршах з таким щирим пієтетом ужиті десятки і сотні звертань поета до Бога, до Христа, до Діви Марії? І не тільки у віршах. В листі до княжни Варвари Репніної: „Опанувало мене якесь чуття недовідоме („прийдіте всі труждающійся і обремененний, і аз упокою ви“). Перед благовістом до утрені згадав я слова розп’ятого за нас і неначе ожив: пішов до утрені і молився так радісно, так чисто, як може ніколи досі. Я тепер говію й сьогодні причащався святих Таїн. Хотів би, щоб усе моє життя було таке чисте і прекрасне, як сей день!“.

А все одно комусь аж ніяково читати „Заповіт“. Навіть Митрополит Іларіон (професор-філолог Іван Огієнко) у праці „Релігійність Тараса Шевченка“ пішов лінією найменшого опору, сказавши, нібито в поетовому автографі, тобто в рукописі цього твору, не було рядка „... а до того я не знаю Бога“, мовляв, це хтось уже пізніше дописав. Ні, є цей рядок в автографі, є. І сахатися його аж ніяк не треба.

Навпаки, в ньому – та правда і та глибина, без яких немає справжньої, не формальної, не звичаєвої, а внутрішньо-рушійної релігійности. Добре і похвально це – молитися за спасіння власної душі, але недобре і неправильно – бути байдужим до решти світу: ми приходимо в нього, щоб по якомусь часі залишити його світлішим і чистішим, щоб земля, завдяки нашій присутності, хоч і такій недовгій, стала менш темною грішною, щоб більше наблизилася до неба, а людство – до Бога і Божої правди.

Як ніхто інший в духовній історії України, Шевченко не ділив правду і справедливість на небесну і земну, на Божу і людську (згадаймо хоч би ці рядки з Шевченкових „Молитов“: „...Мені ж, о Господи, подай Любити правду на землі...“), і релігію Христа сприймав не як рабство, а як свободу, як вільний вибір напряму – вправо чи вліво – особистої волі та дії і як особисту відповідальність за цей вибір. Тому за Шевченком, Бог „...карать і милувать не буде, Ми не раби його, ми люди...“.

У цьому ж контексті можемо зрозуміти й інше страшне для ліберальних псевдогуманістів місце в „Заповіті“:

...і вражою злою кров’ю
Волю окропіте...

Кров, як свідчить трагічна людська історія, буває невинна, чиста, праведна, і буває зла, чорна, неспасенна, пов’язана з пекельними силами. Компромісу між ними бути не може.

Носії чистої крови рознесли Шевченків „Заповіт“ по всьому світі, а середовище „вражої злої крови“, російський великодержавний шовінізм, запроторило Шевченка в десятирічну неволю. Шеф тодішньої імперської жандармерії Орлов, натрапивши на „Заповіт“ у збірці „Три літа“, побілів від люті, назвавши цей твір „в высшей стєпєні дєрзкім і возмутітєльним“.

Правда для кривди завжди „возмутітєльна“. І поки кривда розпаношується, не змовкне над українським світом Шевченків „Заповіт“.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про ввічливість у мовному питанні

В Україні на телебаченні є популярна політична програма, якою провадить прибулий з Росії в 2005 році журналіст Савік Шустер. До його програми долучуються всі політики – від Президента України Віктора Ющенка до провідника комуністів Петра Симоненка. С. Шустер відносно об'єктивний та навіть симпатичний ведучий програми.

Одначе, він розмовляє виключно російською мовою. Чому за чотири роки перебування в Києві він не навчився української мови, я не знаю. Знаю тільки, що він зробив собі велику телевізійну кар'єру у Києві, не розмовляючи державною мовою. Політики, які беруть участь у програмі, можуть розмовляти українською або російською мовами.

В п'ятницю, 5 грудня, у програмі брала участь представниця Президента України Марина Ставнійчук і представники майже кожної вагомішої партії. На моє велике здивування, М. Ставнійчук починала свої виступи українською мовою, але переходила на російську.

Микола Катеринчук, ще один націонал-демократ, розмовляв майже виключно російською мовою. П. Симоненко розмовляв тільки російською. Правда, я не дивився до кінця, але за час мого перегляду тільки Тарас Стецьків і Олександер Мороз розмовляли українською мовою.

Наступного дня відбувся показ в Будинку кіно художнього фільму „Владика Андрей" про Митрополита Андрея Щептицького. Опісля відбулося прийняття. Актори і режисери з західньої України розмовляли українською мовою, а ті, що з Києва чи сходу України, – російською. Одначе, коли до гурту україномовних підходив російськомовний гість, то усі переходили на російську мову. Я звертав на це увагу, переважно без успіху. Мені було вказано, що ввічливість вимагає переходити на мову, котру всі розуміють. Я пояснив, що не розумію російської мови, але мені сказали, що оскільки я так гарно розмовляю українською мовою, то, певно, розумію російську, бо ці мови подібні.

Кілька тижнів раніше біля Української католицької школи св. Юра у Ню-Йорку я чекав на своїх дітей. Зібрався гурт новоприбулих з України батьків. Розмовляли українською мовою, але коли прийшла одна жінка і заговорила російською мовою, то увесь гурт перейшов на російську. Я промовчав.

На різдвяному концерті шкіл св. Юра у Ню-Йорку одна учениця академії на скрипці заграла „Мелодію" Мирослава Скорика, до якої Богдан Стельмах написав слова, а Оксана Білозір заспівала пісню про Голодомор під назвою „Свіча." В пісні є такі слова: „Вогником свіча повівала, мати дитинча сповивала, пісня гомоніла про гірку біду недолю, про чужу орду криваву, мати дитинча колисала не в колисці – ні, не в колисці, а в труні".

Мабуть, кожна мова це тільки засіб спілкування. Російською мовою були видані документи про організацію Голодомору 1932-1933 років в Україні. Потім Росія заявляла, що голоду в Україні зовсім не було, а сьогодні каже, що навіть якщо й був, то не був впроваджений як геноцид проти українського народу. То може задля ввічливості погодимося з Росією? Мені здається, що і для ввічливості мусить бути межа.

Аскольд Лозинський,
Ню-Йорк

Досягнення спортовців „Чорноморської Січі" у 2008 році

В минулому році спортовці товариства „Чорноморська Січ" на Українській діяспорній олімпіяді здобули 75 медалів і посіли перше місце. Цей успіх „Ч. Січі" з Ню-Джерзі був не єдиним. У червні перша дружина копаного м'яча вдало закінчила свій сезон у напівпрофесійній Центральній дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи", здобувши трофей віце-чемпіона.

На початку грудня дружина закінчила першу половину нового сезону на спільному першому місці з клюбом „Космос" цієї ж Центральної дивізії. Ці значні досягнення дружина „Ч. Січі" здобуває маючи майже всіх футболістів українського походження (з 20 зареєстрованих тільки три – неукраїнці).

В складі дружини грають Олександер Макдоналд, Андрій Панас, Гриць Сергіїв (обидва – граючі тренери), Степан Колодій, Андрій Мандзій, Андрій Кудрик, Петро Касіяненко, Роман Табачук, Марко Витвицький, Данило Левицький, Марко Гординський, Тарас Оконел, Микола Куцина, Олександер Оришкевич, Дмитро Терещук, Лаврент Делевак, Антін Денес, Браєн Рут, Матвій Пашкевич, провідник – Микола Гординський. Спонзором дружини є Український Народний Союз.

„Січовики" взяли участь також в річних змаганнях на першість Української спортової Централі Америки і Канади, на яких плавецька дружина стала переможцем: в тенісі – Оленка і Гриць Олесницькі здобули нагороди чемпіонів, Роман Стащишин – віце-чемпіона.

На всеамериканській спортовій арені дістали почесні відзначення Євген Чижович – один з найвидатніших тренерів середніх шкіл Америки та команди копаного м'яча США, а також колишній тренер „Ч. Січі" Михайло Паливода.

Відбиванкова дружина середньої школи міста Кренфорд, Ню-Джерзі під проводом тренера Люсі Тицької-Діяс здобула чемпіонські звання і була вибрана дружиною року. Л. Тицька, вихованка Спортової школи „Ч. Січі", виступала в дружинах „Ч. Січі".

Омелян Твардовський,
Юніон, Ню-Джерзі

Дивна позиція Митрополита Онуфрія

В грудні Інтернет-сторінка RISU подала вістку про те, як Митрополит Чернівецький і Буковинський Онуфрій (Березовський), член Священного Синоду Української Православної Церкви Московського патріярхату, бачить причини Голодомору.

Думки, які він виклав, зводяться до наступного: „Голодомор – це було напоумлення, упокорення Господом нашої гордині, яка повстала проти себе самої, проти існування людини. Є такий, дещо вульгарний, український вислівв – ‚катюзі по заслузі'. Ми отримали те, що заслужили. ...Ми знаємо, що сталось з нашим суспільством після революції 1917 року; це було повстання людей проти Бога. Як руйнували храми, нищили ікони, оскверновали православні святині. А Бог не карає буком, Бог іншим способом поучає людину. Ми сьогодні і завжди молимось за тих людей, які в житті робили помилки. Одначе, цих людей не можна підносити до ранґи праведників...".

Висловлювання Митрополита, про жертви Голодомору прокоментував учитель з Чернівців Євген Мазуренко: „За що саме Бог хотів напоумити мільйони загиблих, включаючи сотні тисяч дітей, немовлят? Якщо в село приходять комуністи і забирають все зерно дочиста, залишаючи в селі помирати з голоду, то це зовсім не злочин комуністів, це, виявляється, напоумлення Боже жителям села. Але за що? Та за те, що ті ж комуністи раніше в це село прийшли і церкву висадили!".

Позиція О. Березовського контрастує зі зверненням Священного Синоду УПЦ з нагоди 75-ої річниці Голодомору, в якому, між іншим, сказано: „... На щедрому українському чорноземі вмирали в страшних муках мільйони людей. Цей геноцид був намаганням вбити саму душу народу. Церква суворо засуджує чинники, які призвели до цієї трагедії. Виправдання їм немає. Українська Православна Церква молиться за упокоєння в оселях праведних тих, хто прийняв мученицьку кончину під час Голодомору і оголошує їм вічну пам'ять".

О. Березовський не осуджує реальних злочинців геноциду, а приписує цей геноцид Божому „поученню людини". Він повинен знати, що зло походить не від Бога, а від диявола та його прислужників. Він зневажає пам'ять мільйонів невинних жертвв Голодомору. Він не поділяє становища Священного Синоду УПЦ.

Предстоятель Української Православної Церкви Митрополит Володимир та Священний Синод Церкви повинні б дати оцінку заяві правлячого єрарха.

Звертаюся до всіх людей, яким сумління не дозволить, щоб зневаги пам'яти жертв Голодомору залишилась без наслідків, з проханням писати до Митрополита Володимира, щоб він послав О. Березовського на спочинок. В цю акцію повинні включитись наші громадські й релігійні організації, парафії та церкви. Адреса Митрополита Володимира: вул. Івана Мазепи, 25, корпус 70, Київ 01015 Ukraine. Тел.: (380-44) 255-1213; факс (380-44) 254-5301.

Михайло Герець,
Ратерфорд, Ню-Джерзі

Неприйнятні усміхи молоді

Вчора дістав примірник часопису „Свобода" від 28 листопада, бо часопис до Каліфорнії приходить за два, а то й більше тижні. Це число присвячене 75-літтю Голодомору-геноциду в Україні.

Я мав сім років життя в той час й, дякуючи моїм батькам, вижив на кропиві, свиріпі, бруньках з дерев, цибулинках пролісків. Коли я відправляю Панахиду за жертви Голодомору, моя душа виповняється болем, на очах виступають сльози й я докладаю великих зусиль, щоб не заплакати.

Дивлячись на знимку на першій сторінці часопису, я подумав, що вона помилково потрапила сюди, але над учасниками є надпис „Remembering 10 Million Victims – Famine-Genocide in Ukraine – 1932-1933 ". Та радість викликала в мене біль. А молодь на фотографії усміхається!

о. Олексій Лімонченко,
Сан-Франсіско

Промовляли українською мовою

22 листопада в Києві відбулося відзначення 75-ліття Голодомору, на якому президенти Грузії та Латвії промовляли українською мовою. Чи це не ганьба для України, коли президенти чужинських країн промовляють українською мовою, а велика частина народних депутатів і високопоставлених осіб в уряді далі говорять російською мовою?

Настав час вжити радикальних дій щодо державної мови. Якщо парламент України в цій справі нічого не зробить, то Президент Віктор Ющенко повинен указом заборонити вживання російської мови в парляменті та у всіх урядових установах.

Богдан Боднарук,
Веніс, Фльорида

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція за загальними правилами преси має право редагувати мову за українським правописом і вдаватися до необхідних скорочень надісланих статтей.
Редакція

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Засвітили свічки в Казахстані

ПАВЛОДАР, Казахстан. – Українська громада Павлодару ще в жовтні 2007 року почала вшанування пам'яті жертв Великого Голоду на теренах України. В світлиці товариства та в Українській церкві свв. Петра і Павла бажаючі могли ознайомитися з плякатною виставкою „Забуттю не підлягає", яка демонструвала трагедію українських Голодоморів 1921-1923, 1932-1933, 1947 років.

У день Всеукраїнської скорботи в українській церкві настоятель о. Ярослав Головчук відслужив Панахиду по невинно убієнним в період страшного голоду і разом з парафіянами помолився за їх насильницько загублені душі. У цей день, дзвони української церкви міста на Іртиші тривожно сповіщали павлодарців про пам'ять померлих в Україні та Казахстані.

У надвечірній час скорботно заблимали вогники свічок в руках членів української громади, котрі провели зустріч скорботи в пам'ять всеукраїнського лиха.

Голова місцевої громади Михайло Парипса розповів учасникам зустрічі про заходи, які проводяться в Україні та в українських громадах світу.

Учасники зустрічі поділилися спогадами про ті страшні дні. 82-річний Михайло Гапон розповів, що семирічним хлопчиком в 1933 році виховувався в державній комуні ім. Всеволода Балицького, де їх годували, але за огорожею комуни люди вмирали від голоду. Пізніше він та його рідні дивувалися, як могло статися, що їхній дідусь весною 1933 року помер від голоду, а літом видали їм посвідку про його смерть під ч. 1, хоча в їхніх Сокиринцях, що на Чернігівщині, ще при живому дідусеві не витримав голоду і помер 41 односелець. Тепер зрозуміло, чому досі немає можливости порахувати, скільки точно загинуло людей у тому лихолітті.

Колишньому в'язневі воркутинських таборів Михайлові Ткачеві в 1933 році було всього чотири роки, але він добре пам'ятає, як від голодної смерти його врятувала матуся, яка сама була виснажена і померла на його дитячих ручках.

Михайло Шевченко народився в 1941 році і випробував на собі голод 1947 року. Він має довідку сільської ради, де зфальшовано причину смерти його старшого брата, який помер від голоду в 1933 році, а сільська ради записала причиною смерти якусь хворобу.

Учасники зустрічі переглянули документальні відеофільми та фільм Олега Янчука „Голод 33", а потім провели, за православним звичаєм, скромну поминальну вечерю. І забравши з собою свічки, домовилися, що о 8-ій год. вечора засвітять їх в своїх домівках, бо саме в цей час це зробили люди в Україні.

Пам'яті жертв геноциду була присвячена і радіопрограма місцевого товариства „Українська родина". Про цю подію було згадано в телепрограмі обласного телеканалу „Павлодар – Казахстан", а в тижневику „Українські новини" було вміщено інформацію про заходи в пам'ять жертв геноциду.

Михайло Росошанський

Скорботна церемонія у Павлодарі. Фото: Інна Парипса

У Великій Британії вшанували пам'ять жертв Голодомору

ЛОНДОН. — У суботу, 22 листопада 2008 року, українська громада Великої Британії вшанувала 75-річчя пам'яті жертв Голодомору. Святкування започатковано Поминальним Богослужінням у Вестмінстерському Абатстві та виставкою в Центральній залі Вестмінстеру – британського парляменту.

Урочистості були організовані Союзом Українців Британії (СУБ) та Посольством України у Британії.

Під час святочних заходів відзначено та посмертно нагороджено орденом Свободи журналістів Ґерета Джонса – валійця, та Малколма Маґеріджа – англійця, за їхню відвагу виявлення Голодомору в Україні 1932-1933 років.

Відзначення від Президента України Віктора Ющенка вручив Посол України у Британії д-р Ігор Харченко. Д-р Марґарет Сіріол-Колей, племінниця Ґ. Джонса та його біограф, і Леонард Маґерідж, син покійного журналіста, прийняли нагороду за своїх покійних дядька та батька.

Серед понад 1,500 осіб, які зібралися, щоб вшанувати жертви Голодомору, був о. Михайло Хуторний, який девятирічним хлопчиною пережив Голодомор і тепер живе в Англії. Він розповів про свої переживання, що змушували його шукати в селі хліба для своєї родини.

Д-р М. Колей розповіла, що пригадує, як її дядько показував фотографії дітей, які голодували в Україні. А Л. Маґерідж згадував про те, як його батько, переконаний комуніст, поїхав до Москви у відрядження з газети, в якій працював, і дуже швидко почав присилати „дуже критичні" матеріяли. Невдовзі він змінив свою думку стосовно комунізму.

Основними моментами святкувань були промова Тима Гіченса від уряду Королеви Єлисавети II, та виступи хорів „Булава" з Манчестеру та дівочого хору з Бредфорду.

Зенон Ластавецький, голова СУБ, зазначив, що до відзначення пам'яті жертв Голодомору британськими українцями долучилося багато інших національностей та громадських діячів з поза української громади та підкреслив: „Ми всі об'єднані переконанням, що про ці жахливі події не можна забувати, і що мільйони невинних жертв Голодомору нарешті повинні отримати місце в історії XX ст., яке їм за правом належиться".

Не дочекалися всенародної молитви

СМІЛА, Черкаська обл. – У древній козацькій Смілі полеглих внаслідок Голодомору 1932-1933 років вшановували одиниці. Це було видно хоча б по тій мізерній кількості свічок, які засвітили у вікнах смілянни. Мільйони загиблих мученицькою смертю українців не дочекалися справді всенародної молитви.

Нерозкаяними грішниками залишилися й комуністи. Їх в офіційних заходах помічено не було. Більш того, депутат обласної ради, учитель історії місцевої школи Ольга Берестянко у прямому етері місцевої телестудії „Сміла TV", напередодні 75-річчя страшної трагедії, знову повторювала заялложені міти радянської доби про цю трагічну сторінку в історії українського народу.

Віче з нагоди роковин Голодомору відбулося біля пам'ятника головного призвідця всіх нещасть Володимира Ульянова-Леніна на площі, що лежить на перетині вулиць Леніна і Свердлова... Більшого блюзнірства й уявити важко.

Україна – це декілька паралельних світів. Тут живуть ті, для кого вона – понад усе. Як, наприклад, Михайло Прядко з села Ташлика, який ледве вижив у 1933 році. Про те, що він пережив, прийшов розповісти на віча в надії, що подібне більше не повториться.

Але є ще чимало й таких, кому Україна байдужа. Є, на жаль, і ті, кому вона зовсім чужа, хто ставиться до неї відверто вороже. Усе ж для мене 22 листопада було відрадним те, що за душі безвинно убитих голодом у 1932-1933 роках молилися в Смілі у церквах Московського патріярхату і в Українській автокефальній православній церкві. А на центральну площу без примусу прийшли деякі росіяни і відомий у місті вірменин.

Олександер Вівчарик

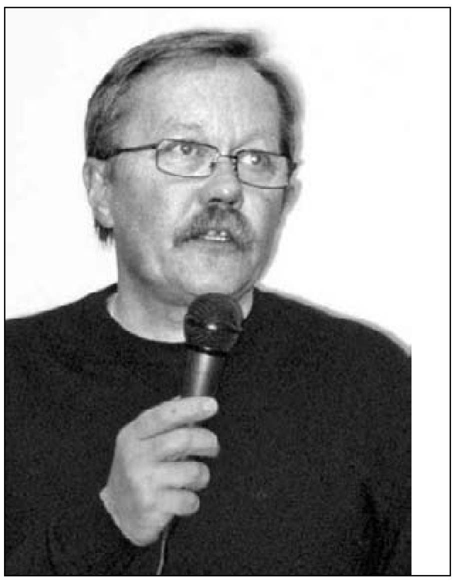
Свідок Голодомору Михайло Прядко біля хреста в пам'ять жертв комуністичного тоталітарного режиму.

Урочиста хода в Смілі 22 листопада. Фото: Олександер Вівчарик

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Прем'єра фільму Сергія Буковського про Голодомор

Сергій Буковський, режисер фільму „Живі“.

Оксана Закидальська

НЮ-ЙОРК – На міжнародній конференції „Візуалізація Голодомору: український голод-геноцид 1932-1933 року на фільмі", яку 2 грудня 2008 року організувала Програма українських студій при Колюмбійському університеті, було представлено, вперше в Північній Америці, фільм Сергія Буковського „Живі". Світова прем'єра цього фільму відбулася в Києві 21 листопада 2008 року.

С. Буковський – режисер документального серіялу про Другу світову війну „Війна. Український рахунок" і фільму „Назви своє ім'я" – про Голокост в Україні, був запрошений „Фондом-3000“, який очолює Катерина Ющенко, щоб створити фільм до 75-ліття Голодомору.

У фільмі є читання щоденника валійського журналіста Ґарета Джонса (1905-1935), який був в Україні три рази у 1932-1933 роках. Він, як і Малком Маґерідж, засуджував статті Волтера Дуранте, який заперечував існування голоду в Україні. В цій справі Ґ. Джонс написав листа до редакції „Ню-Йорк Таймс“, який газета видрукувала.

У фільмі режисер свідомо оминає жахи голоду – трупи, канібалізм, рахування померлих. Зате в інтерв'ю з свідками показано зблизька древних бабусь, старих дідів з засмаленою і зморщеною шкірою – в сильних, часто мовчазних сценах.

Конференція зосередилася на кіно як засобі пояснення Голодомору і його наслідків. Юрій Шевчук, директор Українського кіноклюбу і організатор конференції, звернув увагу на те, що Програма українських студій Колюмбійського університету широко визнана як провідний центр студій українського фільмового мистецтва в Північній Америці.

Проф. Роман Сербин звернув увагу на те, що 9 грудня 2008 року виповнилося 60 літ, відколи ООН прийняла „Конвенцію про запобігання та покарання злочинів геноциду". Р. Сербин стверджує, що Голодомор-геноцид включає не тільки сам голод, але цілу кампанію проти українців, розпочату в другій половині 1920-их років.

Студентка кінематографії Наталя Міхальчук висвітлила свій фільм „Колки" – розповідь про село свого батька на Поділлі, де вона записала розмови з мешканцями села, які розповіли про пережиті лиха – колективізацію, Голодомор,

(Закінчення на стор. 25)

Презентація книжок про Голодомор

Обкладинка буклету про Конґресову комісію США з дослідження Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Презентація книжок про Голодомор 1932-1933 років в Україні. Перший зліва – голова комітету Роман Ричок, крайня справа – автор буклету Божена Ольшанівська. Фото: Л. Хм.

Роман Ричок
Божена Ольшанівська

НЮАРК, Ню-Джерзі. – 18 грудня, саме на св. о. Миколая, з України доставлено чотиритомну книгу перекладів українською мовою матеріялів Комісії дослідження Великого Голоду 1932-1933 років в Україні Конґресу США.

Комісія працювала в Конґресі у 1986-1988 роках і на закінчення праці підготувала звіт у трьох томах про результати дослідження. Цей звіт було вислано в Україну, але, на превеликий жаль, він лежав у сховищах Верховної Ради України 15 років бездіяльно: Україна не бажала цей звіт прочитати.

Але в 2008 році, на 75-ту річницю Голодомору, коли Україна з великим ентузіязмом здійснила низку програм в пам'ять 10 млн. жертв Голодомору, з великою енерґійністю і витривалістю спромоглася переконати провідників держави і зібрати відповідну суму грошей на переклад звіту Конґресової комісії США українською мовою, щоб громадяни України могли цей звіт прочитати і вивчити історію великої траґедії України – Голодомору 1932-1933 років. Фінансову допомогу надав також уряд США.

Завдання виконано блискавично – зроблено переклад, видруковано чотири томи і на додаток – буклет, в якому вміщено статтю Божени Ольшанівської про історію створення американської комісії, котру вперше помістив „Український тижневик“ в 1993 році .

20 грудня на Різдвяних сходинах Комітету допомоги України („Приятелі Руху“) в залі Української католицької церкви св. Івана Хрестителя відбулась презентація томів, що побачили

(Закінчення на стор. 11)

Члени і гості Комітету допомоги Україні на різдвяному вечорі.

Пластовий курінь „Вовкулаки“ відзначив золотий ювілей

Відзначення ювілею куреня „Вовкулаки“ у Львові.

„Вовкулаки“ в Торонто.

ТОРОНТО. – Незадовго після Міжкрайової зустрічі в 1957 році на Пластовій Січі біля Торонто три групи старших пластунів з Торонто, Монреалю і Чикаґо вирішили заснувати новий пластовий курінь. І так народився старшопластунський курінь „Вовкулаки“. Курінь розростався новими членами в Німеччині, а згодом – в Україні.

Минуло 50 років – і прийшов золотий ювілей. 10-18 жовтня 2008 року 75 членів куреня з Канади, США і Німеччини зустрілися в Торонто, щоб його відвяткувати. В той самий час „Вовкулаки“ в Україні, які вступили до куреня невдовзі після відродження Пласту в 1990-их роках, святкували ювілей у Львові.

Курінь „Вовкулаки“ – один з найактивніших у Пласті, зокрема у виховних програмах. Значне число членів – юнацькі виховники; на Міжкрайовій Зустрічі в Канаді минулого року з п’яти хлоп’ячих юнацьких таборів „Вовкулаки“ очолювали два. В різний час 10-20 членів куреня були виховниками по таборах. „Вовкулаки“ також видні як провідники Пласту: голова Пласту в Україні, В’ячеслав Стебницький – член куреня; а голова Ради Національної Організації Скавтів України (НОСУ), яких прийняли цього року до світового скавтинґу – „Вовкулака“ Левко Захарчишин.

Програма відзначень ювілею пов’язувала товариські і ділові зустрічі. Ювілейний бенкет відбувся в суботу, 11 жовтня, в Торонто, де було 75 членів і 70 гостей, і у Львові (20 членів і 35 гостей). В неділю групи в Торонто та Львові обговорювали подальшу працю куреня.

Оксана Закидальська

Всі діти церковної громади – в недільній школі

САВТ-РІВЕР, Ню-Джерзі. – Кожного недільного ранку усі діти членів Української євангельської церкви відвідують біблійну школу, де кваліфіковані вчителі навчають їх норм християнського життя. В громаді – 110 членів, до школи ходять понад 80 дітей. Координує діяльність школи пастор Сергій Папірник, теж дипломований вчитель.

Фото: Л. Хм.

Відбулися вибори президента і нової Екзекутиви УОКЦ

Екзекутива Українського освітньо-культурного центру (зліва сидять): Софія Коропецька, Леся Новак, Любомир Пиріг, Борис Захарчук, Борис Павлюк (президент), Орися Гевка (Виконавчий директор), Наталія Ґріґа, Наталка Фірко, Андрея Жаровська. Стоять: Мирон Солтис, Лариса Кривуша, Юрко Данилів, Роман Петик, Тетяна Гусар, Богдан Мізак, Ляриса Стеблій, Ігор Білинський, Любомира Калита, Зоряна Сохацька-Атлантова, Марія Швед, Орест Вірстюк.

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 12 листопада відбулися перші сходини нової екзекутиви Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ). Одноголосно Борис Павлюк перевибраний на посаду президента і головного екзекутивного урядника корпорації. Також одноголосно вибрано членів екзекутиви: секретарем – Наталію Ґріґу, скарбником – Софію Коропецьку, старшим віце-президентом – Бориса Захарчука, старшим віце-президентом адміністрації – Лесю Новак, віце-президентом фінансів – С. Коропецьку, віце-президентом будинку і установи – Любомира Пирога, віце-президентом імпрез і програм – Наталку Фірко, віце-президентом комунікації – Андрею Жаровську.

Андрея Жаровська

Презентація...

(Закінчення зі стор. 9)

світ у Видавничому домі „Києво-Могилянська академія" у 2008 році. Видання спонзорували громадська організація „Ukrainian West Side Club" з Рочестеру, Ню-Йорк, і Юрій та Марта Шевчуки з Ню-Джерзі.

В буклеті вміщено світлини з відзначення – в Українському Народному Союзі і в організації „Американці в обороні людських прав в Україні (АГРУ), конґресмена Джеймса Флоріо за його внесок в створення Конґресової комісії – фотопортрети Джеймса Мейса – виконавчого директора Комісії Конґресу, Ігоря Ольшанівського – тодішнього президента АГРУ, сенатора Била Бредлі, який довершив прийняття закону про створення комісії, а також світлину з передання архіву і бібліотеки Дж. Мейса з США до України, на якій – Н. Шульга, консул Андрій Олефіров і підприємець Расел Челак, який зберіг ці матеріяли.

Різдвяні сходини Комітету допомоги Україні, якому виповнилося 17 років, дали нагоду підвести підсумки його діяльности у 2008 році.

Сходини і різні імпрези комітету відбувались в залях католицької, православної і євангельської церков для підкреслення його соборности.

Комітет допомагав студентам, школам, видавництвам, письменникам, науковцям, поетам, діячам культури, сиротинцям.

Розмір допомоги був залежний від пожертв, отриманих від громадянства і трьох кредитівок „Самопоміч" – в Ню-Йорку, Нюарку і Кліфтоні, Ню-Джерзі. Комітет не має жодних адміністративних видатків, їх покривають члени комітету, так що пожертви повністю призначені на допомогу.

Колишні стипендіяти комітету працюють в розбудові молодої держави: Віталій Чепинога і Олесь Доній є депутатами Верховної Ради, Ростислав Семків – доцент Києво-Могилянської академії, Олесь Обертас (хресний син св. п. Надійки Світличної) – директор Музею самвидаву в Києві.

На Різдвяному вечорі виступили співаки Олег Чмир, Роман Цимбала, Михайло Стащишин, поет-гуморист Степан Герилів. Священики оо. Леонід Мальков, Андрій Манько, Тарас Свірчук, дяк Михайло Стащишин надзвичайно проникливо співали старовинні колядки.

Після мистецької програми відбулось частування, яке приготували Марта Боровик, Ліда Крамарчук, Наталка Буняк.

УКРАЇНА І СВІТ

Вручено нагороди Фонду Воляників-Швабінських

На фото (стоять зліва) Роман Горак і Ярослав Гнатів, (сидять) Леонід Рудницький, Дмитро Павличко, Соломія Крушельницька, Роман Лубківський.

ЛЬВІВ. – 24 листопада на урочистому зібранні у дзеркальній залі Львівського національного університету ім. Івана Франка відбулося вручення нагород Фонду Воляників-Швабінських при Фундації Українського Вільного університету. Нагороди вручав почесний доктор університету, проф. Леонід Рудницький, за участи наукової громадськости університету і міста.

На зібранні були присутні поети Дмитро Павличко, Роман Лубківський, письменник Роман Іваничук, ректор Львівського національного університету ім. І. Франка Василь Височанський, ректор Київського лінґвістичного університету Галік Артемчук, голова Наукового товариства ім. Тараса Шевченка Олег Купчинський.

Нагороди отримали о. Дмитро Блажейовський, Роман Горак, Ярослав Гнатів, Володимир Стадниченко, Вадим Кобець, Олег Гончаренко, Василь Стефак, Петро Кононенко, Микола Зінчук, Іван Пасемко.

Анатолій Карась

Перша українська церква закладена в Рокитно

РОКИТНО, Рівненська обл. – У селищі Рокитно до квітня не було жодної парафії Української Православної Церкви Київського патріярхату. Першу парафію заснував випускник Волинської духовної семінарії о. Анатолій Устимчук, а 12 жовтня Владика Євсевій, Митрополит Рівненський і Острозький, освятив хрест і виділену землю під будівництво першої на Поліссі української церкви.

Парох о. А. Устимчук народився на Поліссі, в багатодітній сім'ї. Його батьки виховали 17 дітей, серед яких є два священики: старший брат о. Юрій – благочинний Любешівського благочиння, два менші – Михайло і Федір навчаються у Волинській духовній семінарії. Сім'я національно свідома.

„Мій старший брат – розповідає о. А. Устимчук, – заснував уже шість парафій УПЦ КП. Ми звикли з дитинства до труднощів і легкого в житті не шукали. Брат о. Юрій за три роки побудував величавий храм в Любешові, йому дуже багато допомогли українці з діяспори. Думаю, що через кілька років я з Божою допомогою не лише побудую церкву, а й матиму не менше парафій на Рокатинщині, як і мій брат".

В Рокитно проживає 7,500 осіб, діють п'ять московських церков і два монастирі – чоловічий і жіночий. Коли о. А. Устимчук приїхав у Рокитно, то московські монахи і священики погрожували, що не буде тут української церкви. Також переманювали його до себе, обіцяли доляри, парафію найкращу, але він відповів: „Зрадити рідній Церкві – це зрадити рідній матері".

Ряд активних українців стали парафіянами нової церкви. Серед них Сергій Бартош з родиною, Микола Дубовець, Заслужена вчителька України Марія Любиш, Сергій Хмельовський, Ганна Дударик, Олеся Панько та інші. Громада плянує до зими поставити вагончика і служити Літургії, зібрати кошти і розпочати будову храму, створити церковний хор, заснувати недільну школу.

З Торонто відгукнулася Любов Василів-Базюк, яка першою пожертвувала кошти на будівництво. Парафіяни вірять, що прийдуть з допомогою й інші.

Володимир Рожко

Освячення місця майбутньої церкви в Рокитно 12 жовтня 2008 року.

В Донецьку нарешті заговорили українською мовою

ДОНЕЦЬК. – В шахтарській столиці відбувся незвичайний „флеш-моб" (це англійською мовою оначає громадський захід, задля якого на час його проведення об'єднується група людей) – під назвою „Український Донецьк".

Мешканці Донецька вирішили продемонструвати, що вони також вміють та люблять спілкуватися українською, в тому числі й у громадському транспорті.

Своєрідною перепусткою до автобусу для стало обов'язкове спілкування українською мовою. Акція зібрала близько 40 активних молодих людей. До залізничної станції україномовна група їхала автобусом, а поверталася до центру міста тролейбусом.

Групове виконання пісні „Вона" (це твір гурту „Плач Єремії") в тролейбусі стало несподіванкою для пасажирів.

Молоді активісти хотіли привернути увагу до використання української мови в межах Донецька та зформувати нормальне ставлення до носіїв державної мови.

Студенти, члени громадських організацій міста, поети, представники духовенства і навіть внутрішніх органів об'єдналися для того, щоб продемонструвати, якою мовою вони вміють та хочуть розмовляти не лише на офіційних заходах, а й у побуті. Акція буде мати продовження.

Політолог Станіслав Федорчук коментує ситуацію: „З точки зору динаміки етнокультурних процесів в Донецьку подібні акції свідчать про відмову українців „жити в схроні", а натомість продукують активну позицію, яка полягає в безпосередньому спілкуванні з усіма представниками громадиг".

о. Олександер Воловенко

Українські реґіони...

(Закінчення зі стор. 5)

Періодично звернення політичного характеру ухвалюють і ради Волинської, Рівненської, Одеської, Дніпропетровської та інших областей, проте за тональністю вони є досить поміркованими та не мали значного розголосу.

Як вже зазначалось, два полюси зовнішньополітичної активности розташовані на крайньому заході та сході. Три галицькі області завжди вирізнялися своєю політичною заанґажованістю. У період президентства Леоніда Кучми обласні ради перетворилися на інструмент опору офіційній зовнішній політиці. Найчастіше вони висловлювали свою незгоду щодо участи України у будь-яких інтеґраційних проєктах на пострадянському просторі, зокрема Єдиному економічному просторі, і послідовно підтримували і донині підтримують європейську й євроатлантичну інтеґрацію.

Діяметрально протилежну позицію займають ради кількох східних областей. Однак, необхідно відзначити, що вони льояльно ставились до диплолматії Президента Л. Кучми і не виступали із зверненнями з питань міжнародної політики. Їхні зацікавлення у сфері зовнішньої політики стала помітним лише після Помаранчевої революції 2004 року. У листопаді 2004 року було створено Міжреґіональний союз органів місцевого самоврядування України, до складу якої увійшли представники обласних рад півдня і сходу, що підтримували на виборах прем'єр-міністра Віктора Януковича. Апогеєм став з'їзд у Северодонецьку 28 листопада, на якому було проголошено цілку низку сепаратиських гасел та було покладено початок більш активний позиції областей сходу з питань закордонної політики України.

У цьому контексті справедливо буде згадати, що перші кроки сепаратистського характеру були вчинені саме радами галицьких областей, що відмовлялись підпорядковуватись леґітимній владі у Києві. Це досить небезпечний прецедент потім використовувався представниками південно-східних областей як виправдання своїм діям.

Основним результатом Сєвєродонецького зібрання стало усвідомлення, наскільки ефективним може бути використання рад різного рівня, насамперед обласних, з метою боротьби за владу у Києві і тиску на центральну владу. Сьогодні стало вже повсякденною практикою використання обласних рад у політичній боротьбі. Якщо прослідкувати заяви та звернення з зовнішньополітичних питань, то можна відзначити тенденцію, що вони починають лунати саме тоді, коли тривають перемовини між основними політичними силами чи загостриється внутріполітична боротьба за владу і стихають, коли вдається досягти компромісу.

Цікаво проаналізувати позицію кількох обласних рад, що особливо неґативно відноситься до Північноатлантичного Альянсу. Як вже зазначалось, у період президентства Л. Кучми вони жодного разу не висловились проти офіційно задекларованого курсу української держави щодо вступу у НАТО чи, наприклад, щодо участи українських військовиків в іракському конфлікті. До речі, включення положень про необхідність вступу у НАТО у Закон про національну безпеку у 2003 році було підтримано Партією Реґіонів, а відіслання українських миротворців в Ірак у 2004 році відбулося у період прем'єрства В. Януковича. Ці кроки не викликали заперечення у представників обласних рад Сходу України.

„Усвідомлення" загрози зі сторони НАТО різними радами відбулося з певним запізненням і досить синхронно влітку 2006 року. Воно збіглося з перемовинами про створення урядової коаліції. Паралельно з намаганням надати статус реґіональної російській мові, частина обласних рад, зокрема Донецької і Луганської, а також парлямент Криму ухвалили звернення, у яких засуджували спільні навчання з військами США. Особливістю стало оголошення частини української держави „територій без НАТО". Дійшло до абсурду, коли вільними від НАТО себе почали вважати сільські та районні ради. Проте після затвердження прем'єр-міністром В. Януковича досить швидко ці ж самі обласні ради втрачають зацікавлення до міжнародної політики.

Наступні військові навчання за участю НАТО затверджуються урядом В. Януковича, що не викликає у них жодних заперечень. У 2008 року був теж ухвалений Закон про проведення військових навчань на території України, зокрема „Сі-Бріз-2008" з участю країн НАТО. За нього віддало свій голос 117 депутатів-реґіоналів з 172, і жодних протестів не пролунало.

Іншим прикладом інструменталізації обласних представницьких органів стали декілька подій у 2008 році. У березні, напередодні зустрічі НАТО у Бухаресті, відбувся 2-ий Всеукраїнський з'їзд депутатів рад усіх рівнів, де в ухваленій резолюції вони „рішуче і принципово виступили проти членства України в НАТО, як такого, що не відповідає ні потребам безпеки, ні волевиявленню українського народу".

Подібну позицію знову підтримали кілька обласних рад, де більшість належить Партії Реґіонів, в яких наголошувалось, що вступ у НАТО буде порушенням химерного „позаблькового чи невтрального" статусу України. Ці заяви стали підтвердженням того, що частина населення України неґативно ставиться до НАТО, і можливий вступ України може спричинити розкол держави. Саме ці арґументи використали Росія та ті країни-члени НАТО, що не підтримали приєднання Києва до Пляну дій щодо майбутнього набуття членства в НАТО (ПДЧ).

Наступними стали звернення щодо Косово. Депутати Дніпропетровської обласної ради висловили солідарність з сербським народом і засудили „аґресивну політику США та НАТО і зазіхання на територіяльну цілісність Сербії". Але взірцями „красного письменства" стали звернення з приводу конфлікту щодо Південної Осетії, які пролунали більш ніж через місяць після початку воєнних дій на Кавказі і знову дивним чином збіглися з черговою боротьбою за владу у Києві.

Депутати Донецької обласної ради у своєму зверненні акцентують увагу на тому, що не поділяють позицію Президента і Міністерства закордонних справ України відносно подій у Південній Осетії „як таку, що не відображає інтереси і сподівання жителів Донецької области". Це пряме порушення конституційних норм, оскільки позицію України у сфері зовнішньої політики уповноважені висловлювати Президент, прем'єр-міністер і міністер закордонних справ.

17 вересня Верховна Радою Криму звернулася до Верховної Ради України з закликом до визнання незалежности Абхазії і Південної Осетії. Подібного роду заяви є провокаційними за своїм змістом і неприйнятними, коли частина держави намагається обстоювати якусь свою окрему точку зору у сфері зовнішньої політики. Саме тому занепокоєння повинна викликати ситуація у Криму. Сумнівним або швидше неможливим виглядає його вихід зі складу України, проте він став і буде залишатися важелем стримування у руках Росії, джерелом нестабільности всередині української держави.

Обласні ради використовують зовнішньополітичні питання у боротьбі між собою. Наприклад, 11 вересня 2008 року Івано-Франківська обласна рада ухвалила заяву, в якій засудила БЮТ за „відсутність консолідованої оцінки війні у Грузії, діям Чорноморського флоту" та „наміри зформувати у Верховній Раді прокремлівську більшість".

Оскільки ці заяви не мають жодного правового характеру, то центральна влада їх іґнорує, намагаючись таким чином зменшити розголос. Особливо такий підхід став доцільним, коли не вдалося довести до логічного кінця жодної справи порушеної проти сепаратистів, які були ініціяторами з'їзду у Сєвєродонецьку.

На урядовому рівні сьогодні координуюча роля щодо здійснення державної політики належить МЗС. Слід віддати належне колишньому міністрові Борисові Тарасюкові, з ініціятиви якого у березні 2006 року було створено Управління взаємодії з державними органами та координації зовнішніх зносин. Саме цей орган виконує надзвичайно важливу функцію контролі у сфері зовнішньої діяльности українських реґіонів. Необхідність попереднього узгодження та звітування за міжнародні заходи стримують представників обласних рад від невиважених кроків. Одним з останніх прикладів можна згадати відмову МЗС погодитись на створення єврореґіону „Донбас", оскільки це суперечить законодавству і національним інтересам України.

Підсумовуючи, необхідно ствердити наступне: по-перше, більшість обласних рад залишаються пасивними у сфері міжнародної політики, зацікавлення щодо зовнішньої політики проявляють лише декілька областей, що розташовані на крайньому заході та сході; по-друге, основним інструментом для обласних рад стало ухвалення звернень з питань міжнародної політики, проте вони не мають жодної правової сили; по-третє, ухвалення звернень з питань зовнішньополітичного характеру не має на меті репрезентувати позицію реґіональної спільноти, а переважно використовуються як інструмент тиску на центральну владу, як предмет торгу у ході розподілу посад; по-четверте, подібні звернення ухвалені на заході чи на сході дестабілізують внутріполітичну ситуацію та гальмують консолідацію української нації; по-п'яте, особливу стурбованість повинна викликати ситуація у Криму, зокрема у Севастополі, що перетворюється на постійні зони нестабільности в Україні; по-шосте, безвідповідальні рішення обласних рад ефективно і раціонально урядувати у своєму реґіоні; по-сьоме, хоча ці звернення не є офіційною позицією України, але послаблюють її на міжнародній арені, сприяють формування неґативного образу як внутрішньо нестабільної держави, як потенційної гарячої точки, та стають однієї з перешкод щодо європейської і євроатлантичної інтеґрації; по-восьме, ключовим органом у стримуванні неконтрольованої діяльности областей стало МЗС, але його зусиль не досить, щоб попередити подібні звернення, які несуть загрозу національній безпеці України.

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
4.34% APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні, можуть бути змінені без попередження.

Новини з Українського Католицького Університету

Віце-ректор Мирослав Маринович виступає на конференції для польської, єврейської та української молоді в Унівському монастирі. Зліва – директор Львівською музею етнографії та художнього промислу Роман Чмелик і завідувач катедри церковної історії УКУ д-р Олег Турій.

Молодіжна конференція примирення

ЛЬВІВ. – Український Католицький Університет (УКУ) разом з Всеукраїнським центром вивчення Голокосту „Ткума" та Федерацією польських організацій в Україні 17-25 серпня провели в Уневі на Львівщині вже третю з черги конференцію, що зібрала польську, єврейську та українську молодь – „Ковчег-2008: українці, поляки, євреї в Західній Україні в роки випробувань (1939-1947)". „Усі ми в одному Ковчезі" – гасло конференції.

Місце проведення обрано не випадково. Саме тут, в Уневі, під час Другої світової війни священики та ченці Української Греко-Католицької Церкви з благословення Митрополита Андрея Шептицького рятували від Голокосту єврейських дітей, надавали допомогу українським та польським дітям. Одним з врятованих євреїв був Адам Ротфельд – відомий сьогодні польський політик та вчений, професор, колишній міністер закордонних справ Польщі.

Зібралося близько 30 молодих людей, здебільшого студентів з різних реґіонів України: Харкова, Дніпропетровська, Донецька, Запоріжжя, Львова, Києва та декілька з сусідньої Польщі. Також у конференції у різний час взяли участь 20 істориків, психологів, філософів, журналістів та політичних діячів.

В рамках програми міжнаціонального примирення учасники семінару мали можливість особисто відвідати меморіяльні місця, де в період Другої світової війни відбувались національні трагедії трьох народів. Українська, єврейська і польська молодь разом поклала квіти на місці табору смерти у Белжці (Польща), на місці масової різні у селі Павлокома (Польща) та Гуті Пеняцькій (Україна, північний захід Волинської области) – від цього села нині залишились лише пам'ятники та могили.

Три окремих дні семінару були присвячені презентації національної культури і традицій трьох народів. В рамках польського національного дня особливо яскравою була зустріч учасників „Ковчегу" з віце-міністром народної освіти Республіки Польща Кшиштофом Становським, який сказав: „Ми – не заручники історії, і це значить, що ми можемо робити щось іншим шляхом, ніж це робили наші батьки".

Відкриваючи Український день, проректор Українського Католицького університету Мирослав Маринович розповів про українські національні цінності в умовах ґльобалізації, завідувач катедри Церковної історії УКУ д-р Олег Турій розповів про релігійне життя українців. І Український, і Польський день закінчились ватрою.

Під час Єврейського дня Ада Діанова, директор єврейського общинного центру „Хасед Ар'є" (Львів), презентувала студентству єврейське культурне життя і театр у Західній Україні XX ст.

Помічник головного рабина громад прогресивного юдаїзму Сіва Файнерман не просто розповів, але презентував для молоді єврейську церемонію зустрічі суботи з піснями, молитвами та релігійними обрядами.

„Тут відбувається щось дивне! Молодь трьох національностей та різних віросповідань у монастирі на тлі ікон зустрічає суботу! Коли я розповідаю про це в Ізраїлі, люди не розуміють, як таке може бути," – сказав Арон Вайс, науковий радник „Ткума", координатор програм „Джойнт". А. Вайс родом з Борислава, а нині живе в Ізраїлі. Він – один з небагатьох, хто вижив під час Голокосту завдяки українцям і полякам, які, ризикуючи своїм життям, декілька років переховували його сім'ю від нацистів.

В останні дні „Ковчегу" представники українського сходу зізналися, що саме тут вперше відчули, що в них тече українська кров.

Виступаючи на підсумковій прес-конференції 25 серпня, Емілія Хмельова, голова Федерації польських організацій в Україні, співорганізатор „Ковчегу", сказала: „Ми маємо справу зі зрілим молодим поколінням, і хочемо повідомити про це найширшим колам людей, щоб держава наша приглянулась до того, що роблять позаурядові організації". М. Маринович відзначив, що конференція стала прикладом толеранції та взаємопорозуміння для Польщі та України.

Олена Кулигіна,
Юлія Завадська

Студенти УКУ – на прощі

ЛЬВІВ. – 4 жовтня 32 першокурсників Українського Католицького Університету (УКУ) та семінарії Святого Духу (а також один семінарист другого курсу) здійснили чотиригодинну пішу прощу до Страдчу (Львівська область), щоб поклонитися святині двох українських новомучеників.

Це – щорічна подія останніх шести років, яка стала ритуалом введення у студентську спільноту нових студентів УКУ та семінарії.

„Сьогодні очікується дощ, – о. Юрій Щурко попередив групу студентів УКУ та семінарії, які вже зібралися біля будинку семінарійного відділення у Рудно поблизу Львова. (о. Юрій, новий директор пасторального відділу УКУ, є випускником УКУ та семінарії). – Чи ви все одно хочете йти у цю прощу?". Всі 30 відповіли: так.

„Я побувала у багатьох святих місцях України і можу сказати, що Страдч є надзвичайно спокійним місцем", – розповіла потім Галина Юркевич, 16-річна першокурсниця історичного факультету УКУ, яка вперше побувала у Страдчі.

Село Страдч лежить за 20 км. від Львова. Там 26 червня 1941 року радянські варвари, втікаючи від німців, вбили священика Миколу Конрада і дяка Володимира Прийму, які прийшли в село уділити святі тайни хворій жінці.

Визнані блаженними папою Іваном Павлом II під час його приїзду на Україну у червні 2001 року, ці двоє служителів Церкви стали в ряд символів української віри та культури.

Крім того, у Страдчі знаходиться печерний монастир, початки якого сягають XI ст. Тут також є чудотворна ікона Матері Божої, завдяки якій це місце на початку XX ст. Папа Пій XI проголосив відпустовим.

Втомлені, мокрі від дощу студенти та семінаристи підійшли до Страдчу перед обідом і один за одним тихо пройшли повз заквітчані могили до церкви. Семінаристи співали на хорах під час Божественної Літургії. На кінець прочани пішли до печери, там кам'яна статуя вказує на місце, де Богородиця з'явилася селянам, які ховалися від татарської навали.

Михайло Рудзінський

Студенти Львівської семінарії Святого Духу та Українського Католицького університету під час пішої прощі.

Правда про генерала Василя Кука

Обкладинка нової книги.

ЛЬВІВ. – З нагоди 66-ої річниці створення Української Повстанської Армії (УПА) у сесійній залі Львівської обласної ради, де були присутні ветерани національно-визвольних змагань, народні депутати і вихованці Львівського ліцею ім. Героїв Крут, відбулася презентація книги Віталія Манзуренка та Олександра Іщука „Василь Кук – Головний командир УПА“.

Автори книги В. Манзуренко – львівський науковець, редактор військово-історичного журналу „Однострій“, та О. Іщук – заступник начальника науково-видавничого відділу Галузевого державного архіву Служби безпеки України, спробували дослідити життя повстанського командира. На відміну від останньої, п’ятої книги Дмитра Веденеєва з серії „Таємні війни – історія та сучасність“ – „Одісея Василя Кука. Військово-політичний портрет останнього командира УПА“, що вийшла російською мовою під еґідою Українського інституту воєнної історії, нове видання проілюстроване великою кількістю фотографій, більшість з яких досі не пiблікувалася, в ньому є посилання на унікальні архівні документи.

В. Кук після смерти Романа Шухевича у 1950 році став Головним командиром УПА, головою Проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН) та головою Генерального секретаріяту Української головної визвольної ради (УГВР), все свідоме життя присвятив справі визволення України. Трагедія цієї людини не тільки в тому, що він, підступно схоплений більшовицькими спецслужбами, не зміг зі зброєю в руках до кінця виконати свого вояцького обов’язку, зазначає у передмові доктор історичних наук, проф. Володимир Сергійчук, а й що на довгі роки його ім’я, як і мотиви виживання в умовах утаємниченого полону, викликатимуть різні здогадки й припущення серед нашого громадянства як за кордоном, так і на рідній землі, бо, мовляв, на відміну від багатьох своїх побратимів він залишився живим.

Трагедія В. Кука і в тому, що він так і не наважився залишити власної писемної сповіді перед Україною, у якій пояснив би свої кроки під час шестирічного ув’язнення, зокрема підписання відомого листа до української еміґрації 1960 року, у якому закликав припинити боротьбу з радянською владою.

Я давно знайомий з автором цієї книги В. Манзуренком, який неодноразово розповідав мені про цікаві та змістовні зустрічі з цією відважною людиною. В. Кук довірився йому в особистому спілкуванні і тільки йому дозволив користуватися матеріялами тієї архівно-кримінальної справи з колишніх спецхранів, що проливає багато світла на всі питання, які виникають навколо цієї безумовно історичної постаті.

„Я вважав за свій обов’язок відкрити для широкого загалу все те нове, про що дізнався від останнього Головного командира УПА та з архівних документів, щоб кожний зміг переосмислити події того часу, значення згаданої особистости“, – каже В. Манзуренко. Головну увагу читачів зосередив він саме на тому періоді життя свого героя, коли той очолював українське підпілля національно-визвольного руху після загибелі Р. Шухевича і намагався запровадити нові форми боротьби у змінених умовах. Адже тільки тепер ми можемо дізнатися про спеціяльні „Міркування щодо використання заарештованого Кука Василя в інтересах Радянської держави“, підписані головою КҐБ Іваном Сєровим 8 грудня 1954 року, котрі передбачали використати останнього провідника підпільної України з „метою морально-політичного розгрому націоналістичних центрів за кордоном і розкладання оунівських елементів усередині країни“, щоб скомпрометувати керівників закордонних центрів ОУН, загострити ворожнечу між ними та для „демонстрації повної ліквідації підпілля“. І в подальшому він вважав недоцільним створення в Україні підпілля, оскільки спецслужби могли швидко заслати туди своїх провокаторів. У цьому він навіть переконував поета Василя Стуса, з яким зустрічався на початку 1960-их років“.

Віталій Манзуренко дарує книгу „Василь Кук – Головний командир УПА“ учасникові презентації.
Фото: Володимир Ярцев

Від автора другої частини книжки О. Іщука чи не вперше ми дізнаємося про дружину В. Кука – Уляну Крюченко, яка розділила зі своїм чоловіком його трагедію до кінця.

9 вересня виповнився рік відтоді, як на 95-му році В. Кук пішов з життя. А його світлі думки залишились нам і змушують замислитися. Він говорив про боротьбу і пам’ять: „Якщо ви людина, якщо вас кривдять і принижують як українця, зневажають вашу мову, хочуть тримати в ярмі і господарювати на вашій землі – ви не можете не відчути бажання боротися за свій народ, за свою державу. Та й хіба можна відсиджуватися, коли відстріляли майже всю нашу інтеліґенцію, створили штучний голод, масово вивозили українців і знищували як націю?

Майже всі мої бойові товариші загинули – хто від рук німців, хто від рук рад. Адже теперішні ветерани УПА – це не учасники бойових дій, а, в основному, цивільне населення, яке давало дах і їжу повстанцям, за що і поплатилося багаторічними термінами в таборах. Тепер я один, але зберігаю найдорожче – пам’ять“.

Володимир Ярцев,
полковник Збройних
Сил України

Під час презентації книги про Василя Кука у Львові.

Вістки з Національного університету „Острозька академія"

Наукова конференція про початки світу

ОСТРОГ, Рівненська обл. – 28-29 листопада 2008 року у Національному університеті „Острозька академія" відбулася перша Міжнародна науково-практична конференція „Парадигма Творення в сучасній науці: на шляху до інтеґрованого світогляду". У ній взяло участь близько 250 провідних науковців з України, Росії, США та Південної Кореї.

Основними темами конференції стали загально-методологічні та філософські аспекти парадигми Творення в науці, методологічні проблеми природничих наук, методологічні проблеми гуманітарних наук, духовне відродження людини і суспільства. Учасники конференції дійшли висновку, що концепція креаціонізму (парадигма Творення) є повністю науково коректною.

Конференція підкреслила, що коректність викладених на ній тем полягає в тому, що парадигма Творення адекватніше описує факти генезису та існування фізичного Всесвіту, розв'язує проблеми виникнення життя, свідомости, мови та інформації.

Ця теорія адекватніше підтверджується матеріяльними фактами та фундаментальними законами, ніж домінуюча на сьогодні натуралістична парадигма. Серед іншого, була підкреслена важливість саме біблійного креаціонізму, який з кожним новим витком накопичення наукових даних набуває щоразу більш ґрунтовних підтверджень.

Учасники конференції рекомендували звернутися до Національної академії наук, Міністерства освіти та науки України з проханням давати рекомендації підвідомчим періодичним науковим виданням та видавництвам, щоб під час добору матеріялів для публікації дотримуватися правила рівноправности світоглядів, яке закріплене Конституцією України; звернутися до Президента, Кабінету міністрів та Верховної Ради України з проханням привести Закон України „Про освіту" у відповідність з Конституцією України, яка закріплює право на свободу світогляду (тобто рівноправність світоглядів), тоді як Закон про освіту закріплює світський характер освіти (світський тлумачиться як атеїстичний).

З метою подальшого розвитку та популяризації парадигми Творення в українській науці та суспільстві рекомендовано заснувати Асоціяцію креаціоністів України, завданням якої буде поширення нового світогляду, який би дозволив прискорити прогрес науки і досягти духовного та морального відродження суспільства і людини;

Конференція рекомендувала звернутися до чужоземних організацій, які сповідують ідеї креаціонізму, з пропозицією налагодження співпраці між ними та організаторами й учасниками конференції, зокрема Асоціяцією креаціоністів України.

З метою вирішення найбільш складних світоглядних, наукових та філософських проблем та побудови загальної наукової теорії креаціонізму, рекомендовано створити Науково-дослідний та навчальний інститут креаційних досліджень; рекомендувати усім установам, дотичним до питань світогляду, а також громадським організаціям ознайомитися та використовувати і популяризувати висновки цієї науково-практичної конференції; а також проводити науково-просвітницьку, лекційну працю.

Рекомендовано до друку навчальні посібники з християнської етики для шкіл, вчителів та студентів вищих навчальних закладів.

Ігор Пасічник,
голова організаційного комітету конференції

Іван Федорович: життя в еміґрації

18 грудня 2008 року в Національному університеті „Острозька академія" відбулася урочиста академія, присвячена 425-літтю з дня смерти видатного діяча – Івана Федоровича. У цей день університет зустрічав у своїх стінах гостей, що так чи інакше сприяли вшануванню здобутків І. Федоровича в галузі культури та поліграфії, українського книговидавництва. Урочиста академія розпачалася з виступу проректора з навчальної-виховної та наукової роботи Петра Кралюка, котрий розповів про І. Федоровича у контексті української культури. Гостями академії були Михайло Кирилов, керівник Російського культурного товариства у Рівненській області, та Віктор Богач, радник Посольства Росії в Україні, котрі порадували острожан подарунками. В. Богач подарував видання російської клясики для бібліотеки університету.

Відбулася презентація книги наукового співробітника Інституту дослідження „Острогіяни" Ігоря Мицька „Іван Федоров (Федорович): життя в еміґрації". Книгу підготували до річниці вшанування пам'яті видатного книгодрукаря з метою внести деяку новизну у дослідження його імені. І. Мицько розповів факти, котрі були проіґноровані науковцями.

Ректор проф. Ігор Пасічник висловив щиру подяку авторові видання за його активність у галузі дослідження Острозької минувшини.

Катерина Талашук

Академії виповнилося 432 роки

30-31 жовтня в Національному університеті „Острозька академія" відбулися Дні академії на честь 432-річчя університету.

Студенти провели акцію „Своє життя тримаємо в долонях", автором якої став журналіст Олександер Шустерук. В Україні акція претендує на статус рекорду. Вперше в Україні на долонях можна було прочитати найдовший текст, який складався з 400 знаків. Це були слова подяки від студентів Василеві-Костянтинові Острозькому, засновникові університету.

У 2008 році виповнилося 400 років з дня смерти цього видатного українського мецената. 200 студентів у чорних мантіях під звуки острозького розспіву, автором якого вважається князь В.-К. Острозький, підняли слова: „Князь Василь-Костянтин Острозький – видатний просвітник українського народу! Спудеї Національного університету „Острозька академія" пишаються величною історією Волинських Атен та своєї альма-матер – першої вищої школи у Східній Европі. Ми цінуємо можливість навчатися за кращими традиціями вищої освіти, закладеними Василем-Костянтином Острозьким і готові присвятити найкращі прагнення своєї душі служінню незалежній Україні! Віват Острозькій академії!"

Акція відбулася під час святкового ярмарку, що проходив у студентському парку. Цього дня академія перетворилася на пасіку у зв'язку з прізвищем її ректора – Пасічник. На ярмарку за спеціяльну грошову одиницю „Бджоли" можна було придбати мед, українську вишивку, вироби з кераміки та сувеніри, рукодільні вироби студентів університету, страви української кухні і яблука. Присутні брали участь у конкурсах, переглянули студентську фотовиставку. Переможці конкурсів дістали нагороди.

Вікторія Скуба

На міжнародному рівні

Студенти правничого факультету Національного університету „Острозька академія" Марія Цип'ящук та Ашот Агаян представлятимуть Україну на міжнародних змаганнях з інтерв'ювання та консультування клієнтів, які відбудуться у квітні 2009 року в Лас-Веґасі.

Таку унікальну можливість вони отримали завдяки перемозі у Всеукраїнській олімпіяді, яка відбулася в Академії правничих наук України. Серед 24 команд студенти Острозької академії вибороли перше місце. „Особливо ми завдячуємо викладачам правничого факультету Юлії Березюк та Артемові Філіп'єву, без допомоги яких важко було б досягнути таких успіхів", – переконаний А. Агаян.

Відділ з'язків з громадськістю

Студенти – учасники акції „Своє життя тримаємо в долонях". *Фото: Ярослав Мізерний*

ПОДОРОЖІ

Добрий слід українців в Парижі

Перебудова редакційних приміщень „Свободи“ дала мені нагоду для додаткової відпустки, і я з дружиною відвідав Париж. Дешевий готель легко знайти в Інтернеті, проїзний квиток до підземки вигідно купувати на тиждень, а харчуватися зручно в арабських їдальнях – дешево, смачно і багато.

Могила Симона Петлюри на паризькому цвинтарі Монпарнас.

Куди спершу йти українцеві? Звісно, на цвинтар у Монпарнасі, щоб вшанувати пам’ять Симона Петлюри – голови Директорії Української Народної Республіки. Коли ми вивчали мапу цвинтаря, підійшов цвинтарний робітник з лопатою і, дізнавшись про мету візити, вказав шлях і пояснив російською мовою з французьким акцентом: „Петлюра був великим державним діячем, створив незалежну Україну. До його могили недавно приїздив Президент України“. Зупиняємося й ми в шанобливому мовчанні біля могили. Поблизу – поховання священиків катедри св. Володимира, в числі яких о. Михайло Левенець, який був капеляном 29-го полку Дивізії „Галичина“.

Друга світова війна нагадує про себе не тільки на цьому цвинтарі. З Монпарнасу ми їдемо до Дому інвалідів, де поховано Наполеона. Великий завойовник лежить у порфировому саркофазі в шести домовинах. А на подвір’ї Дому інвалідів вишикувалися старовинні гармати тріюмфальної батареї, зібрані з різних столиць світу. На одній з них, привезеній з Берліну, бачу вибитий зубилом напис російською мовою: „Відвідали Берлін 11 травня 1945 року. Десятерик Іван Ф., Дніпропетровськ. Сауленко Л. Д.“. Хоча й негарно псувати старовину написами, але пам’ять залишилась...

Ще раз війнуло Україною в палаці Шайо, де в морському музеї я хотів побачити корабель, на якому у вересні 1840 року привезли прах Наполеона з далекого острова. Службовець музею вказав мені на тріюмфальну барку, яка не могла бути тим кораблем, бо не надавалася до морського плавання. Раптом я почув вітання: „Здоровенькі були!“ Це заговорив до нас Ігор Воскресенський, який 17 років тому залишив рідну землю, але не забув українську мову. Він показав мені історичний корабель.

В Луврі – цій світовій скарбниці мистецтва – усі відвідувачі поспішають побачити „Мону Лізу“ Леонардо да Вінчі, до якої важко й підійти крізь юрбу, але в інших залях натовпу немає. Я за путівником шукав залю з картинами російських мистців, але знайшов не відразу, бо картин було тільки дві – портрет Марії Наришкиної пензля Дмитра Левицького і місце, де донедавна був портрет Олени Куракіної, дочки російського посла в Парижі, пензля Володимира Боровиковського, знятий для показу в Москві до 18 січня цього року.

Д. Левицький народився у Києві, в сім’ї маляра-ґравера, вчився в Київській академії, а слави портретиста набув в Петербурзі.

В. Боровиковський народився в сім’ї миргородського козака-іконописця, вчився у Петербурзі у Д. Левицького і створив близько 200 портретів своїх сучасників. Приємно було зустріти в Луврі праці цих українців-східняків.

Поховання священиків з катедри св. Володимира.

Полотно Дмитра Левицького в Луврі і місце твору Володимира Боровиковського, позиченого до Москви.

Схвилювали відвідини ще одного цвинтаря в передмісті Парижу – Сен Женевьєв де Буа.

Цвинтар називають російським православним, тому що тут ховали представників російської післяреволюційної еміґрації, котрі доживали віку в притулку для осіб старшого віку, придбаному на пожертву молодої англійки Дороті Педжет, вихованки княгині Віри Мещерської. Варто пройти алеями цього цвинтаря, щоб побачити, як багато українців або відомих людей, пов’язаних з Україною, знайшли тут вічний спочинок.

Сергій Лифар, киянин козацького роду, який, гостюючи у свого діда в Каневі, слухав розповіді про героїчне минуле України та роздивлявся, за його словами, „поживклі вицвілі грамоти з восковими печатками, що ними нагороджували Лихварів гетьмани українського війська“. Він співав у церковному хорі Софіївського собору, вчився балетного танцю у Вацлава Ніжинського. У 1922 році поїхав до Парижу, де став зіркою французького балету і очолив балетну трупу „Ґранд-опери“.

На цвинтарі похований киянин Микола Булґаков, брат відомого письменника, який став прообразом юнкера Миколки з київського будинку на Андріївському узвозі в романі „Біла ґвардія“ і п’єсі „Дні Турбіних“. Поховали тут і відомих дисидентів Віктора Некрасова – киянина, і Олександра Галича, уродженця Катеринослава (тепер – Дніпропетровська).

Живописець Костянтин Коровін був російським художником, але в кримському селищі Гурзуфі залишив свій дім, який тепер служить усім українським мистцям, які у просторіччі називають його „корівником“.

А скільки українських прізвищ серед похованих на цвинтарі вояків, які боролися проти червоного війська і були змушені еміґрувати до Франції!

Справді, нашого цвіту – по всьому світу!

Левко Хмельковський

Гармата з „дніпропетровським автографом“.

НОВИНИ МИСТЕЦТВА І ЛІТЕРАТУРИ

Бандурний концерт української колядки

Учасники концерту бандурної музики.

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. – 20 грудня відбувся концерт професійних та самодіяльних бандуристів і співаків, на якому виконувалися виключно українські різдвяні мелодії, колядки та щедрівки. Організатором концерту була Заслужена артистка України, активістка Товариства збереження української спадщини, бандуристка Оля Герасименко-Олійник, якій допомогали її друзі-музиканти.

Відкрився концерт спільним співом колядки „Небо і земля", „Ангелята", „У Вифлеємі", „Возвеселімся", „Дивная новина", „Во Вифлеємі стала новина" у виконанні юних вокалістів і бандуристів, учнів О. Олійник і Аліни Ільчук. Бандурист з Києва Анатолій Хащук зі своєю ученицею Людмилою Кравчук виконали Різдвяну пісню „Божий Син", а гості з Вівервілу Олеся, Марко і Софійка Рітачки (родина американського бандуриста Романа Рітачки) заспівали колядку „А ми люди подорожні".

У виконанні вокалістів і бандуристів А. Ільчук, Світлани Мерліченко, Оксани Ситницької та О. Олійник прозвучали „Що то за предиво", „Ликуючи, возіграйте!", „Три славнії царі", „Чудесна зірка" та ін., а також всесвітньо відомий „Щедрик" (щедрівка) і „Павочка ходить". Дуже сподобалася слухачам „Ой ти, ясна зірко!".

Спільним співом колядки „Нова радість стала" під акомпаніямент всіх бандуристів закінчився цей чудовий вечір. Програму проводив Віктор Ярмолович.

На закінчення виконавців та публіку привітав Микола Коліса – пастор Української місії, яка люб'язно надала своє приміщення для проведення концерту.

Такі фестивалі бандурної музики відбуваються щороку при кінці грудня. Готуючись до свята, діти вивчають українські колядки, щедрівки, слухають виконання дорослих – і так продовжується українська зимова традиція співу та гри на бандурі.

Адріана Шмагало

Концерт клясичного співу в Едмонтоні

ЕДМОНТОН. – В Едмонтоні вже 55 років діє хор „Дніпро", довголітньою (32 роки) і невтомною дириґенткою якого є Марія Дитиняк. Минулого року дириґентка зі своїми хористами підготувала цікаву програму стародавньої української клясичної музики.

Концерт відбувся 26 жовтня в церкві „McDougall United Church" і розпочався піснею „Дніпро реве" Дениса Січинського, після виконання якої привітала присутніх голова хору Л. Федущак. Були виконані пісні „Прийдіте, поклонімося" Максима Березовського, Перший концерт Артема Веделя, а відтак твори Дениса Січинського, Миколи Лисенка, Миколи Леонтовича, Станіслава Людкевича, Пилипа Козицького, Філарета Колесси, Анатоля Вахнянина, Георгія Майбороди, Ігоря Шамо, Євгена Козака. Піснею „Гаєм, гаєм зелененьким" – в обробці Андрія Кушніренка закінчено концерт. Виконані твори походили від 1745 року до наших часів.

З найбільшим ентузіязмом слухачі вітали колискову пісню „Ой ходить сон коло вікон" (обробка Олександра Кошиця). Почувши в Ню-Йорку цю пісню у виконанні Національного хору ім. О. Кошиця, Джордж Ґершвин теж скомпонував колискову „Самертайм".

В дириґуванні М. Дитиняк допомагала Мирослава Загарія, а солістами були Леся Чумер, Ірина Федеркевич, Наталя Онищук, Дарця Васараб-Роланд, Сузанна Романюк, Іван Зінчук, Андрій Гладишевський, Емілія Ґрох, Маркіян Ґовда, Іван Гук, Любомир Пастушенко. Фортепіяновий супровід – Ірини Тарнавської.

Стефанія Геврик

Український хор „Дніпро" з Едмонтону.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Наталка Осьмак. „Кирило Осьмак – нескорений Президент УГВР". Книжка-дослідження розкриває невідомі сторінки життя і діяльности одного з чільних керівників українського визвольного руху 1940-их років. Видавництво „Літопис УПА", Торонто-Львів, 2008 рік.

Дмитро Степовик. „Ліричне імпресіо Олекси Булавицького", – альбом про творчість одного з українських мистців поза межами Батьківщини. Видавництво „Софія А", Київ 2004 рік.

Данте Аліґ'єрі. „Божественна комедія" Пекло. З італійської переклав Богдан І. Лончина. Видавництво Українського Католицького університету, Львів, 2007 рік.

Василь Яремчук. „У лабетах долі", спогади. Розповідь про життя українців, котрі свої найкращі роки провели у сталінських таборах. „Край", Львів, 2007 рік.

Юрій Лазірко. „Краплі всесвіту", поезії. У своїх віршах автор підкреслює нерозривність зв'язку душі з рідною землею, усвідомлення ваги свого слова у Всесвіті, ствердження права на спробу перелити стук серця у віршовані рядки. Видавництво „Астон", Тернопіль, 2008 рік.

Олександер Астаф'єв. „Близнюки мої, очі", вірші, переклади, переспіви. До збірки увійшли створені поетом твори-праці у Ніжині, в 1986-2001 роках. Видавництво „Твім інтер", Київ, 2007 рік.

Марта Тарнавська. „Остап Тарнавський: бібліографічний покажчик, 1917-2007". Покажчик містить всі друковані матеріяли, що збереглися в приватному архіві О. Тарнавського, а також ранні його поезії, нариси і статті, які з'являлися у львівських виданнях. Університетське видавництво „Пульсари", Київ, 2008 рік.

Григорій Курцеба. „Божественна Літургія".Автор висловлює надію, що його „скромна праця стане в потребі для любителів і цінителів церковного співу до подальшої і нескінченої прослави Всевишнього Творця всього видимого і невидимого". Видавництво „Сімик", Івано-Франківськ, 2008 рік.

Наталія Буняк. „Коли сходило сонце", вибрані поезії. Книга сучасної української поетеси з США – це насамперед, за її словами, „нев'янучий вінок для моєї родини та завжди незабутньої батьківщини України". Видавництво „Миронівська друкарня", Київ. 2008 рік.

Любомир Винар. „Олег Кандиба-Ольжич: дослідження та джерела". До книги включено статті українського історика Л. Винара, присвячені дослідженню наукової та політичної діяльности археолога, талановитого поета, публіциста, політичного діяча і революціонера д-ра О. Кандиби-Ольжича (1907-1944). Ню-Йорк-Острог-Львів, 2008 рік.

Олесь Бердник. „Вибрані твори", до 80-річчя від дня народження. „Книга". Київ. 2007

Василь Іванчук. „Ріміні, прощай", поезії. У віршованих рядках новонароджена поетична душа В. Іванчука оспівує воєнні змагання Дивізії „Галичина", які живуть чіткими образами у пам'яті поета. Думки поета летять також до визвольних змагань УПА.

Нотатки про виступи голяндського хору в Україні

Володимир Луців

Уже не вперше мені вдається організувати виступи закордонних хорів в Україні. З голяндським хором „Візантійський" я виступав в Україні у 1990 році, з хором ім. Миколи Лисенка – в 2000 і 2008 роках. Привозив англійські хори в Україну у 2006 і 2007 роках, у репертуарі яких були українські твори, але ці виступи не можна порівняти з голяндським хором ім. М. Лисенка, який виконує тільки українські твори, а також цілу св. Літургію.

Коли чужинці співають в Україні у ситуації боротьби за державну мову, традиції, політичну і культурну незалежність, то заспівані ними „Ще не вмерла Україна", „Заповіт", „Мій рідний край, Верховино", „Боже Великий Єдиний" чи арія з „Запорожця за Дунаєм" діють, як електричний струм. Люди забувають клопоти, стають сильнішими, готовими на корисні вчинки в ім'я держави, права, чести. Бо як інакше пояснити, чому уся заля майже у кожному місті співала голяндцям „Многая літа", а вони відповідали у такий же спосіб. Наскільки збагатилися духовно слухачі, коли вперше у житті почули, як чужинці співають українською мовою!

Якби була допомога від багатих людей чи держави, то поїхали б на схід України.

Коли я прилетів до Львова, мене запросив проректор Львівської комерційної академії проф. Степан Гелей, який теж співає у хорі, і в присутності Ради учених ректор академії проф. Іван Копич вручив мені золоту медалю Академії за довголітню співпрацю між нами, видану з нагоди 190-ліття цієї вищої школи.

Хор приїхав у суботу, 20 вересня. Наступного дня було свято Різдва Пресвятої Богородиці. В храмі св. Трійці голяндці співали до святої Літургії з хором „Мрія" (керівник Василь Долішний). Парох о. Степан подякував голяндцям за звеличання Служби Божої.

Перший концерт у Львові відбувся в Палаці органної та камерної музики. Перед концертом промовляв Почесний консул Голяндії Богдан Панкевич, який квітами привітав хор ім. М. Лисенка, а також передав вітання від посадника міста Андрія Садового. Юрій Корчинський вітав хор від обласної адміністрації та управління культури. Д-р Ярослав Іванків підніс квіти керівниці голяндського хору Ірині Горванко. Присутніх було понад 600 осіб.

Хор ім. М. Лисенка відкрив концерт національними славнями обидвох країн. Далі були церковні наспіви, а з світських пісень хор виконав „Мав я раз дівчиноньку", „Ой на горі там женці жнуть", „Верховино", а також арію із „Запорожця за Дунаєм".

Прийшла черга на хор „Мрія", який під керівництвом Василя Долішного заспівав „Благослови, душе моя, Господа", „Лісові далі", „Косарі косять" та ін. І. Горванко і В. Долішний диригували елеґантно, видобуваючи прекрасні музичні нюанси з співу хористів. Цей концерт можна назвати музичною подією.

Обидва хори могутньо заспівали на кінець „Боже Великий Єдиний", а присутні на залі підтримали хори своїм співом. Це був вияв української та голяндської музичної та культурної солідарности.

У залі були професори Львівської музичної академії Богдан Дерев'яненко, Олександер Зелінський, Олег Цигилик, проректор Львівської академії мистецтв д-р Роман Яців, проф. Роман Василик, проректор Львівської ветеринарної академії проф. Володимир Цибала з дружиною, співак Орест Цимбала з дружиною, проректор університету „Ставропіґіон" Ярослав Кміт, відомі громадські діячі Олег Мандюк, Іван Гречко, Володимир Лига, Михайло Борецький і багато інших. Володимир Гаразд, посадник міста Долини, приїхав, щоб побачити і почути концерт та якнайкраще організувати виступ хору в своєму місті і зустріч хору з громадою.

Концерт був записаний

(Закінчення на стор. 21)

Про автора:
Володимир Луців – співак, бандурист, публіцист, громадський діяч, випускник Лондонського музичного коледжу, Римської консерваторії при папі Римському, лавреат першої премії на Міжнародному пісенному конкурсі в Бельгії в 1961 році (тепер – конкурс Евробачення), лавреат премії ім. Володимира Винниченка (1993 рік) кавалер ордена „За заслуги II і III ступенів.

Гостей з Голяндії вітають у Чорткові.

Нотатки...

(Закінчення зі стор. 20)

Львівським телебаченням під керівництвом Люби Козак, музичного режисера. Вона взяла інтерв'ю у І. Горванко, Павла Гакенеса – голови хору, Брама Бошарта – його заступника, Романа Антоновича – сина засновника хору М. Антоновича, і в мене.

23 вересня хор співав у Надвірній в храмі Благовіщення Пресвятої Діви Марії. Опісля усі пішли до Музею Надвірнянщини. Голова фонду ім. Володимира Луцева Ольга Максим'юк запросила гостей до ресторану „Новинка“. Б. Бошарт подарував їй кошик з голяндськими ласощами і тюльпани для вирощування. Такі кошики були подаровані головам міст та іншим особистостям у містах і селах.

По полудні хор відвідав бюро Надвірнянської податкової інспекції, де у гарній залі голова Богдан Нагорняк представив хорові працівників і подарував інформаційні буклети про Надвірну та Яремче. У Яремчі концерт відбувся у приміщенні Будинку культури. Голова міста Василь Онутчак і керівник відділу культури Оксана Кухарук зробили усе можливе, щоб заля була повна. Люди не вірили, що це справді голяндці і співають українською мовою. На вечерю для хору та гостей міста Б. Нагорняк запросив троїсті музики. Співали усі, а коли музики грали „Мав я раз дівчиноньку“, коломийки та інші пісні, хор співав з музиками.

В Коломиї, 24 вересня, голова міста Юрій Овчаренко, голова відділу культури і туризму Уляна Мандрусяк, Владика Коломийсько-Чернівецький Микола Сімкайло та інші зробили усе, щоб побут і виступ хору увінчався великим успіхом. Хор відвідав Музей писанки, Національний музей побуту. Телебачення записало інтерв'ю з членами управи та зі мною. Хор відвідав Владику у його резиденції. Усі отримали подарунки, а на концерті Владика вручив грамоту І. Горванко. Посадник міста подарував книжки, писанки, різьби. Коломийське радіо записало концерт. Заля заспівала для хору „Многая літа“, а хор відповідав також. Голова „Просвіти“ Василь Глаголюк подарував мені серію записів пісень Прикарпаття та коломийок. У свою чергу я подарував це І. Горванко. На вечерю прийшов ансамбль народних інструментів „Трембіта“ (керівник Ігор Могильняк). Співам не було кінця, бо не тільки вони грали і співали, але й хор включався неодноразово.

25 вересня приїхали у Чортків. При в'їзді до міста нас зустрів підприємець Василь Градовий, дякуючи якому та керівникам району і міста відбувся надзвичайний концерт та побут у цьому історичному місті. У приміщенні районної ради три гарні та чепурно одягнуті у народні строї панянки привітали гостей тардиційними хлібом та сіллю на вишитому рушнику. А голова району Тарас Чортківський, його заступник Любомир Хрустовка, Марія Кузик – голова відділу культури Чорткова, Яромир Чорпіта – директор Чортківського музею, Іван Стецишин, В. Градовий, Оксана Мандзій – викладач Чортківського педагогічного училища ім. Василя Барвінського та інші щиро вітали гостей.

На концерті заля педагогічного училища – ущерть виповнена. Ведуча М. Кузик надала мені слово. Більшість концерту диригував П. Гакенес – через значну перестуду І. Горванко, яка берегла сили для наступного концерту в Івано-Франківську, її родинному місті. Під час концерту хор одержав подарунки.

26 вересня в Івано-Франківську, чепурні афіші повідомляли про спільний концерт. У голяндців це породило гордість: роками співають вони українські твори у Голяндії, Бельгії, нарешті і в Україні відводять їм чільне місце. Концерт відбувся у Драматичному театрі ім. Івана Франка. Подія була присвячена 1020-річчю Хрещення Руси-України. Цей концерт, як і перебування хору в Івано-Франківську, Коломиї, Долині відбулися за сприяння голови Івано-Франківської обласної адміністрації Миколи Палійчука, голови обласної ради Ігоря Олійника, міського голови В. Анушкевичуса, народного депутата України Зіновія Шкутяка, керівника відділу культури та туризму Володимира Федорака.

У театрі на сцену вийшли керуючий Івано-Франківською єпархією Української Православної церкви Київського патріярхату Архиєпископ Іоасаф, правлячий Архиєрей Івано-Франківської єпархії Української Греко-Католицької Церкви Володимир, Єпископи М. Сімкайло, Іоан, митрофорний протоєрей Богдан Челядин, о. мітрат Ігор Пелехатий. У своїх виступах вони згадали, що у 1988 році українські церкви не могли гідно відзначити 1000-річчя Хрещення Руси-України, бо усі великі святкування були у Росії. Після виступів було нагороджено грамотами та квітами священиків, законниць, мирян за їхні добрі діла на користь Церкви. Владика Володимир нагородив хор Почесною грамотою, а Архиєпископ Іоасаф подарував кожному хористові Святе Письмо.

Після цього почався концерт, у якому взяли участь хор ім. М. Лисенка, муніципальна капеля бандуристів (керівник – Заслужений працівник культури України Марта Шевченко) та муніципальний камерний хор „Галицькі передзвони“ (диригент Ігор Дем'янець). Концерт був визначною подією. Моє слово присутні переривали оплесками. Перед кінцем М. Палійчук вручив з подякою І. Горванко, Б. Бошарту та мені подарунки у формі монументального видання „Прикарпаття – спадщина віків“, виданого до 15-ої річниці Незалежности України.

Під час концерту виступила Ганна Карась, яка, між іншим, сказала, що роботу, яку я виконую, організовуючи виступи англійських чи голяндських хорів в Україні, можна порівняти з амбасадорською працею.

Їдемо до м. Долини, де народився д-р Мирослав Антонович, засновник „Візантійського хору“ та хору ім. М. Лисенка. Перед в'їздом до міста нас зустрів голова міста В. Гаразд і завіз до музею Тетяни та Омеляна Антоновичів. Тут вже зібралися жителі міста. Дівчата та хлопці з танцювальної школи в бойківському одязі привітали гостей хлібом і сіллю, виконали бойківський танець. В музеї син св. п. д-ра М. Антоновича – Роман, який вже перед тим побував у музеї, допомагав у перекладах.

Ірина Горвенко і Брам Бошарт біля каплиці Пресвятої Богородиці біля Івано-Франківська.

В музичній школі на нашу честь відбувся концерт студентів і викладачів. Оркестра „Юні віртуози“, ансамбль „Ґердан“, дитячий хор дівчаток, музичне тріо Василя Андрусева високим рівнем виконання захопили усіх. Іван Катарія з оркестрою народних інструментів надзвичайною грою на цимбалах та сопілках створив незабутні моменти, і голяндці щиро відповіли рясними оплесками.

Наш концерт – у Будинку техніки. Два місцеві хори брали участь у концерті і разом заспівали „Боже Великий Єдиний“. Перед закінченням концерту я вручив диригентці та хорові Грамоту від Патріярха УГКЦ Любомира Гузара, а також Грамоту для диригента Павла Гакенеса. В. Гаразд подарував книжки про Долинщину і дуже доброї роботи сопілки.

Дорогою бачимо великий пам'ятник „Борцям за Українську державу“, який зведено у 2002 році коштом О. Антоновича, пам'ятники у центрі міста Михайлові Грушевському і Тарасові Шевченкові. Під час вечері прийшли музики – квартет „Контрасти“. Вони грали прекрасно музику з цілого світу, а голяндців до співу просити не треба.

У Гошеві, на Ясній Горі о. Дем'ян декілька тижнів тому заповів, що до святої Літургії буде співати хор з Голяндії. Перед кінцем Служби Божої він щиро подякував І. Горванко та хорові за те, що своїм співом звеличали св. Літургію і побажав їм щасливої дороги додому. Усі хористи одержали копії Чудотворної ікони.

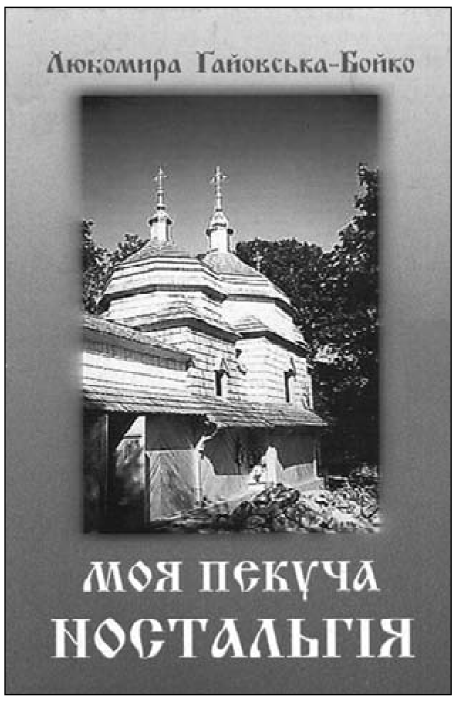
Прислухаючись до співу о. І. Дем'яна та о. Тараса, попросив отців, щоб вони приїхали 23 листопада до Ню-Вейґену, коли хор записуватиме на компакт-диск святу Літургію. Вони погодилися. В. Гаразд заявив, що візьме їх до свого авта.

Зустріч хористів з мешканцями Долини біля музею „Бойківщина“.

НОВІ ВИДАННЯ

Ностальгія переростає у надію

Любомира Гайовська-Бойко. „Моя пекуча ностальгія". Львів. „Ліґа-прес", „Тріяда-плюс". 2008. 64. стор.

За формою і змістом оповідання Любомири Гайовської-Бойко про пережите нагадують євангельські притчі: кожного разу подається випадок з життя і повчальний коментар до нього. А випадків було вдосталь, бо життя авторки було нелегким і бурхливим. Вона народилася в Коломиї, вчилася в Тернополі, потім – в Австрії, а у 1950 році приїхала до Америки, де зустріла свого чоловіка і народила двох дочок.

У вступному слові до книжки письменник Роман Коритко пише: „Далекі дитячі спогади про прожиті роки в Україні асоціюються з перлинами, які витискують з очей сльози, але то не звичайні сльози, а сльози-самоцвіти". У книжці вміщено 14 новель і три вірші. Кожний сюжет узятий з сільського життя: самопожертва батька для врятування дітей від вовків, загибель молодого сусіда, пожежа в обійсті, сум сироти, самітнє життя і смерть бабки Пушкарки, самогубство Калини, прагнення підлітка стати українським повстанцем... І пекуча ностальгія за Україною.

А в кінці книжки вміщено рядки поетичної прози, які визначають надію: „Будився світанок та споволна проганяв у всесвіт пітьму довгої ночі. З-за гір зазирало лагідним усміхом сонце – це сонце нового дня України".

Л. Хм.

Я народилася в Коломиї. Дитячі роки провела в селі Сапогів, де батьки учителювали, а останні роки, перед виїздом з батьками на Захід, жила в Тернополі. Ще з гімназійні часи професор української літератури Марія Гривнакова сказала мені: „Ти, доню, маєш вмілість звичайну історійку покласти на папір в гарній святковій одежині".

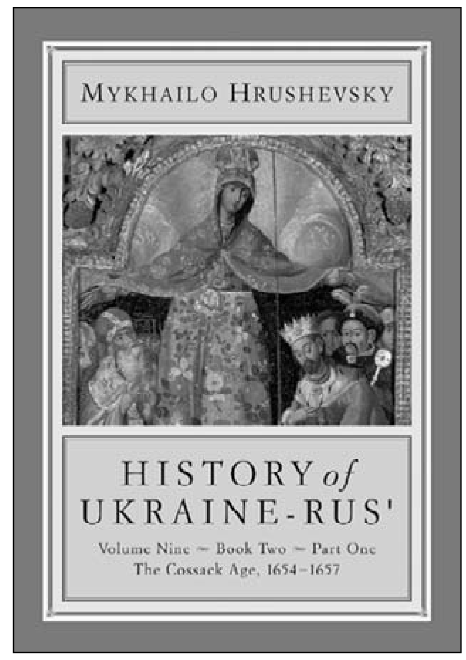
Пригадавши її слова, почала подавати свої розповіді-спостереження до „Свободи" і журналу Союз Українок Америки „Наше життя", де їх поміщувано. За порадою чоловіка, наших донь і внука вирішила видати друком цю скромну збірочку.

Роман Коритко, член Національної спілки письменників України, у вступнім слові до моєї книжки висловився, що я просякнута ностальгією. Так я і назвала книжечку „Моя пекуча ностальгія". Це щира правда, бо в ній моя велика любов, біль і туга за не з нашої волі залишеною батьківщиною.

Книжечку я вирішила видати в Україні, роздати до бібліотек, а решту продати в Америці, щоб дохід з продажу призначити на допомогу сиротинцям в Україні. Книжку можна придбати за 10 дол., звертаючись на адресу: Lubomyra Bojko, 1962 Long Terrace, Union, NJ 07083. Тел.: (908) 688-4934.

Любомира Бойко

Новий том історії М. Грушевського

Дев’ятий том „Історії України-Руси", написаний наприкінці 1920-их років, після повернення Михайла Грушевського з еміґрації, базується переважно на величезній кількості документів, зібраних М. Грушевським та його студентами в архівах Москви. Більшість цих документів були невідомі історикам-попередникам.

Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій (КІУС) видав першу книгу дев’ятого тому в 2005 році. Велика за обсягом друга книга цього тому буде видана у двох окремих частинах. Книгу переклала Марта-Дарія Олійник, а редаґував д-р Франко Сисин за допомогою Мирослава Юркевича. Редактором-консультантом та автором вступу був д-р Сергій Плохій, який нині очолює Катедру історії України ім. М. Грушевського в Гарвардському університеті.

Публікація стала можливою завдяки щедрому дарові Дарії Муцак-Ковальської (Етобіко, Онтаріо) у пам’ять про свого чоловіка св. п. Михайла Ковальського.

Першу частину тому можна придбати у твердій палітурці за 119.95 кан. дол. (плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади – ціни в долярах США).

Ціна передплати повного видання – 1,100 дол., а томи у шести книгах можна замовити за 600 кан. дол. у видавництві: 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8; тел. (780) 492-2973; електронна пошта:cius@ualberta.ca.

КІУС

Поетична творчість наших читачів

З Новим роком!

З новим роком, браття милі,
В новім щасті, новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ї
В мирі, з братньою любов'ю
Відтепер ішов вам час.
Щоб думками ви міцніли
Багатіли, не бідніли,
Щоб веселий був ваш дім.
І бажаю, щоб ми згідно,
Сміло, свідомо, свобідно
Йшли до спільної мети.
В своїй хаті жить по-своєму.
Не коритися нікому
Лад найкращий завести.
Щирій праці Бог поможе!
Дай вам Боже все, що гоже!

Василь Фіняк,
Довнерс-Ґров, Ілиной

Іскринки спогадів

Десь там Різдво нас
манить казкою,
Дарунки – за морями синіми.
Матуся обдарує ласкою,
Бо ще такі малі й невинні ми.
Десь зірка-метеор ще падає,
А ми бажання загадаємо.
Підкорені фортуни владою,
Майбутнього ми ще не знаємо.
Просте життя і світлий час
В дитинстві в кожного із нас.

Моя Україна

Пройшла через вогонь і воду,
Та зберегла чарівну вроду
Моя прекрасна Україна.
Вривались зайди безупину,
Та не ставала на коліна
Моя незламна Україна.
Нарешті здобули свободу
Нащадки мудрого народу –
Моя безсмертна Україна.

Вальс для тата і доні

День за обрій закотився,
Промінь сонячний погас.
На весілля нагодився
Й прозвучав для доні вальс.
Тиха музика і світла,
Наче лілія, розквітла.
Легко в ритмі доня з татом,
Пропливають зачаровано.
Сказано вже так багато,
А ще більше подаровано.
Хай щастить тобі,
донечко-доню,
В добровільнім кохання полоні!

Ніна Василькевич,
Дітройт, Мишиґен

Щастя

Яке то щастя правду пити
Келихом віри і надії,
Ворогів, як братів, любити
І здійснювати батьків мрії.
Яке то щастя іти з Богом,
Коли тяжить прожита осінь,
Листя гріха ще на дорогах
То й шляху не знаходять гості.
Яке то щастя нині жити
Під чистим небом України,
У якій сонце правди світить
В пошані рідна мова лине.
Яке то щастя в рідним краю
Вітати прихід Бога-Сина
І бачити, як вас стрічають
Гордо й струнко, не на колінах.

Яке то щастя, коли знаєш,
Що ти є своїх батьків сином
Й край рідний, як батьків,кохаєш
А є ним наша Україна.
Тому то щастя, яке маєш,
Цінуй, як святість,
Богом дану.
Вимолюй в Бога: хай єднає
Всіх нас від Дону аж до Сяну.

Василь Шляхтич,
Зелена Ґура, Польща

Христос рождається

Христос рождається! Різдво!
Воно хвилює всіх віками,
Які від тата і від мами
З чарівних таїнств молитвами
В душі збудили торжество!
Із уст зринає коляда
Про Нову Радість,
що настала,
Яка нам в спадщину дісталась
І всіх нас знов розхвилювала –
Та тривожно-молода...
Родинний стіл – 12 страв,
Кутя, ялинка з дивним щемом,
І у розмові – одна тема
Звучить, як гимн,
немов поема,
Що Святий вечір знов настав!
Христос рождається!
Христос!
І всі Його, усі – славіте:
Здорові, немічні і діти,
Перед обличчям всього світу –
Христос рождається!
Христос!

Степан Герилів,
Нюарк, Ню-Джерзі

Народе мій, ти плив в кривавих ріках

Народе мій,
ти плив в кривавих ріках
І довго торував терновий шлях.
Поразок біль і радість битв великих
Ти гордо ніс на стомлених плечах.
Мільйони жертв голодоморів, воєн,
Страшних тортур в засланнях, таборах.
У нашій пам'яті завжди пливуть рікою,
Карбуються у зболених серцях.
Тому й несуть твій смолоскип по світу
І негасиму свічку в пам'ять тих
Хто, як і ми, хотів на світі жити,
Кого в тридцятих голод жер живих.
Про них донести правду громом дзвонів,
Живим вогонь по світу пронести.
В честь пам'яті мордованих мільйонів
Палити свічі й зводити хрести.
Їм не судилось зріти сонце з нами
І бачить вільними вкраїнські землі.
В очах вози, набиті вщерть тілами
І чорний ворон з кров'ю на крилі...
А в Харкові важкими потягами
Везли за місто спухлих ще живих.
Скидали у яри, в глибокі ями
Дітей, дорослих, підлітків, старих.
В сімдесят п'яту жалібну річницю
Всевишньому молитву піднесіть,
Щоб їхні душі у свою світлицю,
Прийняв безвинні, щиро попросіть.

Федір Швець,
Розвіл, Каліфорнія

Пісня 1933 року

Ходить голод по цілій країні,
А в етері – брехливі слова,
Що немає його в Україні –
Увесь світ запевняє Москва.
Для Кремля українці – худоба,
Перегній чи пожухла трава.
Нам клянуться: вас любим до гроба,
А як мремо – святкує Москва.
Тут ні сил, ані змоги немає –
І готова в петлю голова…
Там танцює й бадьоро співає,
Розкошує кремлівська Москва.
День і ніч під мотив дунаєвських,
(На совєтських поетів слова)
Хліб вкраїнський в обгортці совєтській
За кордон транспортує Москва.
І жирують в Кремлі комуністи,
Розсипають по світу слова:
Що всі ситі у нас, що є їсти,
Годувальниця ж наша – Москва.
Запевняють, що в нас усе в нормі.
Груші родять на вербах бува.
А тим часом мерців на платформі
На той світ відправляє Москва.
Українці мої, українці,
Не вмирайте в піснях й молитвах.
Крові сліз і смертей вже по вінця
В нашу чашу налила Москва.
Ми наївні і досі, як діти.
Це, по суті, і нас убива.
В них проблема одна: „Куди діти
Цих хохлів?" – все міркує Москва.
І летять ешелони-вагони
З українцями на Колиму.
Ґепеушники-чорні ворони
Рапортують у Кремль, у Москву
Скільки знов закатовано й вбито,
Скільки трупів вкраїнських в ровах.
І на світ весь цинічно й відкрито
Рапортує про успіх Москва.
Україно моя, Україно,
Де твій розум й твоя голова?
Скільки ж можна наївно й дитинно
Вірить в правду, як бреше Москва.
По світах розбрелись українці,
За кордоном хоч пам'ять жива.
Тут раби у сльозах аж по вінця,
А сльозам тим не вірить Москва.
Мій народе, коханий і любий,
Де ж козацька твоя булава?
Час повстати, бо скоро нас згубить
Ця жорстока, імперська Москва…
Будь ти проклята,
Москво, віднині
Генна пам'ять до помсти зове,
Хоч один з нас не вмре в Україні,
Той в нащадках своїх оживе.
Ходить голод по цілій країні,
Карка ворон, ридає сова,
Геноциду нема в Україні
Увесь світ запевняє Москва.

На пероні крик...

На пероні крик, на пероні,
Море сліз, море сліз у вагоні
Це ведуть, це везуть до Сибіру
Мову нашу, розум наш, нашу віру.
Будем там, будем там панувати –
Комунізм, комунізм будувати.
Сосни нам, сосни нам всім під силу ,
Де ж тепер, де ж тепер ти, мій милий?
Чи в раю, чи в раю, бо тайгою
Ходить смерть, ходить смерть із косою.
Поховать – у снігах поховають,
Де могила твоя не дізнаюсь…
Відлетять, відлетять птахи в ирій,
Відвезуть усіх нас до Сибіру.
І кому і кому, як руїну,
Заберуть й віддадуть Україну:
Москалям чи Підляшшю – не знаєм,
Вказівок із Кремля ми чекаєм.
Виб'ють пам'ять із нас
– ходить гомін
І залишать нам страх, наче спомин.
Чорноземи мої, чорноземи, –
Це Елада для зайд і Едеми
Чорноземи мої, Божа кара,
Може, там, може,
там не вмирали б,
Може, там у пісках ми гуляли б.
Ходить смерть день і ніч з нами в парі
Краще б жить,
краще б жить нам в Сахарі.
Ой не треба медів, а ні злата,
Лиш відстала б Москва та проклята.
Повернула вкраїнців з Сибіру,
З ними мову і рідную віру.
Наш сусід-це гібрид – чінгізхани
Поки будем живі – не відстануть…
Щоб на них, щоб на них гнули спину
Все життя, все життя на колінах.
Тільки знай же, Москво, з москалями –
Ти взяла нас, взяла не шаблями.
Не раби-козаки ми і досі
Пам'ятай й зарубай це на носі.

Олег Чорногуз,
Київ

НА ДОЗВІЛЛІ

Як Діди Морози стали безробітними

„Немає у світі правди! Оце був в Україні перепис населення – і виявилося, що жінок на третину більше, ніж чоловіків. А ми все одно, наче папуги, товчемо: Дід Мороз, Дід Мороз... До дідька „діда", тепер буде Баба Мороз!", – виголошувала жвава тітонька на поважному зібранні жінок, які колись були Снігуроньками при Дідах Морозах.

Повиростали дівчата-снігуроньки, повиходили заміж, народили дітей, тепер уже самі на пенсії. А внучки їхні, зрозуміло, теж стали Снігуроньками. Доповідачка продовжувала: „У старовину в Україні ніяких Дідів Морозів не було. Щороку приносив дітям подарунки св. Миколай! Саме у день своїх іменин у 19 грудня. У Західній Европі та у Америці св. Миколай і тепер вітає дітей, подарунки кожному хлопчику і кожній дівчинці носить справно".

Тітонька, що колись була Міс Снігуронькою в Києві, руку до слова тягне: „Отих Дідів Морозів тепер в Україні забагато розвелося. В одному Дніпропетровську напередодні 1 січня було аж 622! Деякі з них у мішках порожні пляшки носять, що назбирали в усіх усюдах, аби здати в крамниці і мати гроші на горілку. Палять цигарки, не знімаючи бороди! У трамваях квитки не купують. Один такий дід до мого внука як приходив рік тому, то з його хутра міль повилітала, ще й досі доїдає, клята, мою хутряну шапку, а там, дивись, і мого кота голим залишить! Морозування – справа громадська, на морозуванні повинні бути пані лагідні, рахманні. Висувайте кандидатури!".

Голосування було відкритим, піднімали, хто руку, а хто ціпок. Коли підрахували, то виявилося, що найбільше голосів отримала вчителька математики, яка дуже любить дітей. Їй урочисто надали титул „Баба Мороз".

У світлі свята сяяло щасливе обличчя першої в історії Баби Мороза, що колись була однією з простих Снігуроньок.

Справжня праця Баби Мороза розпочалася увечорі 31 грудня. Одягласи вона в український одяг, не те що Діди Морози, які були усі на кшталт російського селянина XVII ст.: хутра (не кожухи!) до п'ят, шапки кучера-візника, нестрижені довжелезні бороди, яких в Україні ніхто ніколи не носив, – одним словом, чуже все, не наше. Та ще й ота дідівська одежина – кольору радянського прапора. Не приведи, доле, дитині побачити оте одоробло – почала б заїкатися, а тоді веди її до лікаря по 10 гривень за відвідини!

Коли рознесла Баба Мороз подарунки усім дітям, втомилася, то забігла у кав'ярню – треба ж і самій зустріти Новий Рік не на вулиці. Дивиться, а там зібралися безробітні тепер Діди Морози, домовляються про створення своєї професійної спілки. У телевізорі Президент України привітання виголошує та на нього ніхто уваги не звертає – діди міркують, на які б курси перекваліфікування записатися?

А коли Діди Морози підняли засумлені очі й узріли Україну в образі Баби Мороза, то поскидали свої шапки та низенько вклонилися і піднесли їй кришталеву чару „Українського (не „совєтського!) шампанського": „З Новим Роком!"

Володимир Єфимов,
Дніпропетровськ

Різдвяні картки Марії Ремінецької

У „Свободі" минулого року було вміщено розповідь про лікаря Марію Ремінецьку з Тернополя, яка відома майстерним витинанням художніх творів з паперу. Тепер вона тимчасово перебуває у Ворені, Мишиґен. До Різдва у Тернополі видано три Різдвяні картки з витинанками М. Ремінецької, копії яких вміщуємо.

ФІЛАТЕЛІЯ

Яка марка була найкращою?

Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта", Асоціяція філателістів України, редакція газети „Поштовий вісник" оголошують з 1 січня до 1 березня конкурс на найкращу українську поштову марку 2008 року.

Автори перших трьох листів (анкет), які віддали свої голоси за марку-переможницю (бльок, малий аркуш), і їхні листи відповідно до дати на відтиску календарного штемпеля або дати електронної пошти були відіслані раніше, ніж листи інших кореспондентів, будуть нагороджені комплектами поштових марок України, введених в обіг в минулому році.

Оберіть три найкращі, на Вашу думку, марки (бльоки, малі аркуші). Зображення марок можна побачити на інтернет-сторінці:

Чекаємо на листи за адресою: Видавництво „Марка України", вул. Хрещатик 22, кімната 251, Київ, 01001 Ukraine. Тел./факс: (380-44) 279-2182. Електронна пошта: stamp@stamp.kiev.ua

Новий випуск

4 жовтня 2008 року випущено марку до 600-річчя Чернівців. Автор – Олеся Верменич. Номінал 1 грн., наклад – 250 тис. примірників. У день випуску марка погашувалася в Чернівцях спеціяльним штемпелем (автор Лариса Мельник). Випущено також конверт першого дня обігу.

Колгоспний „Отче наш" – гумореска з 1952 року

Висилаю гумореску „Колгоспний Отче наш", який ще в Німеччині написав у 1952 році, у таборі Гайденау, Степан Підкова. Мій чоловік зберігав її, але він помер дев'ять років тому.. Я теж народилася на Полтавщині і тримала цей листочок увесь час з пошаною. Я читаю „Свободу" і дуже дякую за новини.

Анна Хомяк,
Бафало, Ню-Йорк

В колгоспі ім. Микити Хрущова на Полтавщині на майдані відбувалися загальні збори селян. Слово взяв парторг.

„Товариші, – почав він. – Як вам відомо, на нашу долю випала велика честь: до нашого колгоспу в неділю прибуде закордонна делеґація. Отже, треба показати перед світом, що ми під сонечком Сталінської конституції живемо найкраще і найбагатше від усіх. Тому я пропоную вам позичити один одному, хто що має: нові штани, спіднички, черевики, а хто не матиме – пересидьте десь на леваді або в очеретах".

З натовпу виступив старий колгоспний чабан Остап Кобзаренко і, почуваючи себе ображеним, узяв слово: „Товаришу партєйний, а що та за кумедія виходить. Як я не маю штанів путніх, то виходить, що мені від заграничної делеґації в очеретах ховатися? Що я – бандит, чи що?" Ситуація склалася досить неприємна. Парторг пообіцяв чабанові позичити нові штани.

В неділю прибули делеґати. Їм усюди на п'яти наступали супроводжувачі. Делеґати побували у стайнях, заглянули на свинарник, розмовляли з доярками. Аж де не взявся перед очима Остап Кобзаренко. Його величезна і розкішна борода привабила делеґатів.

– Діду, скільки вам років? – поцікавився один із гостей.

– Вісімдесять п'ять!

– О, ще добре виглядаєте!

– Дякуючи Сталінській конституції, – відповів чабан.

– А ви „Отче наш" не забули?

– О, навпаки, аж два знаю.

– А який же другий?

– Колгоспний...

– Просимо, роз'ясніть – поцікавилися делеґати.

Чабан враз перехрестився і почав: „Коли добровільно в колгосп нас гнали, наші уста мимохіть вимовляли: „Отче наш!". Попробуй сказати, що я, мовляв, не хочу, то враз на канал відпровадять охоче... „іже єси". Й тому-то селяни вирішили вступити, щоб душу зарання свою не віддати... „на небесі". Працюємо так ми в колгоспі сім день, за це припаде нам один трудодень... „да святиться". Висить у колгоспі портрет на стіні і кожний ті вуса кляне на умі... „ім'я Твоє".

Дивіться, штани ось позичені маю, проте я щасливим себе почуваю... „да прийдет царствіє Твоє". Ходімте за мною усі делеґати, бо там в очеретах сидять „демократи... „да будет воля Твоя". Штанів, черевиків й спідниць не мають, тому мов із „раю" вони виглядають... „яко на небеси і на землі..." . По осені хліб наш стече до столиці, а зуби колгоспник кладе на полиці..." „Хліб наш щоденний дай нам днесь". Решту засиплять у різні „фонди", а „рожкі да ножкі" дадуть на трудодні... „і остави нам довги наші"... У місті робочі всі черги займають і так це щодня до нового врожаю... „яко же і ми". Зато у Москві всі пшеницю з'їдають, а нам висилають бляшані медалі, ніби... „оставляєм довжникам нашим"... За те на сторожі стоїть МВД, щоб зайвого не сказати ніде... „і не введи нас во іскушеніє"... Коли ж ви углянете комуніста, моліться й хреститься – то сила нечиста... „но ізбави нас от лукавого".

Не знаю, чи ви зрозуміли чи ні, а я почуваю, що буде мені... „Амінь!".

Отак до гостей наш чабан промовляв. Даремно до нього військовий моргав.

Степан Підкова

ПОСТАТІ

Спогад учениці про незабутнього вчителя музики Ю. Плевако-Оранського

Юрій Плевако-Оранський народився в Харкові 1917 року. Особливо до музики з дитинства не поривався, вправ не любив. Дитиною захоплювався біологією та тваринами. Хоча разом з батьками і пережив в умовах міста страшний Голодомор 1932-1933 років, але невдовзі, за часів сталінського терору проти української інтеліґенції, в 1939 році втратив їх. Від того часу виховувала його бабуся. Музикою молодий Ю. Плевако-Оранський почав цікавитися від 15 року життя.

Випустив на волю усіх птахів та звірят, що мав вдома, а до своєї кімнати перетягнув з вітальні піяніно. Працював наполегливо. Замість завданого одного етюду, приготовляв три. Незабаром Ю. Плевако-Оранський вступив до Харківської консерваторії, де здобув вищу освіту на відділах хормайстерському, історико-теоретичному та оперно-симфонічного дириґування. Працював дириґентом в Києві в 1943 році, в Коломиї – в 1943-1944 роках, та Дрогобичі – в 1944 році. Дальші студії до здобуття ступеня професора завершує у Фрайбурзі (1945-1949).

Після приїзду до Америки в 1950 році остаточно осів у Філядельфії. Саме в цей час, у 1952 році, в Ню-Йорку та Філядельфії за ініціятивою Романа Савицького та Ігоря Соневицького засновано Український Музичний Інститут (УМІ). Ю. Плевако-Оранський став викладачем кляси фортепіяна та теоретичних предметів, а також довголітнім головою УМІ Філядельфійської округи.

Я мала свою першу лекцію фортепіяна у вересні 1952 року. Ноги мої ще не досягали до землі, бо мені було лише шість років. Тільки пригадую бурхливу зачіску, синьо-зелені очі і затаємнену усмішку вчителя. Через брак музичної домівки в нашій околиці

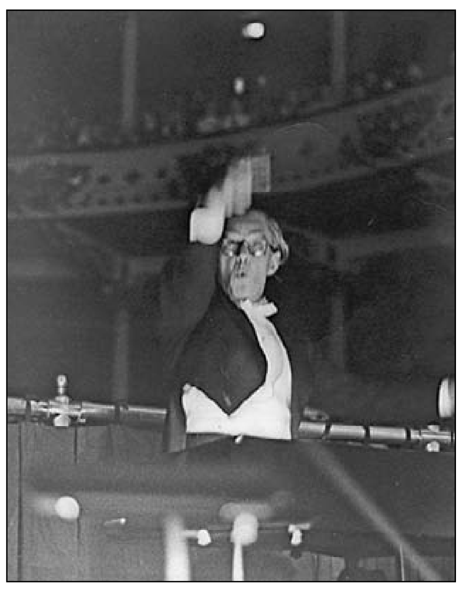

Юрій Плевако-Оранський

лекції відбувалися в нашій хаті на 26-ій вулиці, де у вівторок і в п’ятницю від 3-ої год. до пізньої ночі сходилися учні УМІ з околиці. Користаючи з нагоди, що проф. Ю. Плевако-Оранськийбув в нашій хаті два рази на тиждень, я мусіла мати дві лекції гри на фортепіяні щотижня, тоді як всі інші діти мали лише одну. В нас дома була ще проблема – моя мама хотіла, щоб я грала, а тато хотів, щоб я співала. Щоб задовольнити їх обох, пасажі я грала у вівторок, а у п’ятницю їх співала.

Фортепіянні лекції були тільки засобом до життя для Ю. Плевако-Оранського. В історію він увійшов як дириґент – творчий ініціятор та мистецький керівник хорових і оперних ансамблів.

Це була людина, яка поєднувала глибоке теоретичне знання, дириґентську практику та творчий запал для створення нових опер, хорів і музичних колективів. Вже в 1950 році на базі колишнього хору „Ватра” він організував мішаний хор „Кобзар”. В 1958 році при УМІ з’явився молодіжний хор, а при хорі постала спочатку струнна, а потім повна симфонічна оркестра. Я мала честь співати в цьому хорі. Мій професор поставив мене в перший ряд, при умові, що я не буду дуже голосно співати. Наш репертуар ставав щораз важчим. Пам’ятаю нескінченні проби, де в 1959 році ми вперше виконували „Слава Мазепі” (музика Миколи Фоменка). Цей молодіжний хор був, мабуть, одним з найкращих на еміґрації. М. Фоменко був улюбленим композитором Ю. Плевако-Оранського і кантата „Слава Мазепі” та багато творів інших українських композиторів були вперше виконані хорами, оркестрами чи студентами Ю. Плевако-Оранського. Його музичні ансамблі при УМІ (хор, солісти і оркестра) у 1960-1975 роках виконали понад

Юрій Плевако-Оранський дириґує виконанням опери „Лис Микита“.

10 тематичних концертів: гагілки, веснянки, різдвяні концерти, фраґменти з опер Миколи Лисенка, твори М. Фоменка. Оркеструвати і розписувати партитури доводилося самому Ю. Плевако-Оранському.

В 1965 році Ю. Плевако-Оранський поставив казкову оперу „Пан Коцький” М. Лисенка, а відтак дитячу оперу-сценку М. Фоменка „Кі-Кі” (1966) та оперу „Лис Микита” (лібретто Леоніда Полтави, тема Івана Франка, музика Василя Овчаренка). Ця остання опера належить до найбільш складних музичних чинів Ю. Плевако-Оранського. Спонзорована об’єднанням „Провидіння“ прем’єра опери відбулася 18 жовтня 1970 року. Тут знову мої стежки з улюбленим професором переплелися. Мій чоловік Омелян співав тоді тенорову партію Вовка. Прем’єра відбулася в одній з найкращих заль Америки – в Музичній академії, в присутності 3,000 глядачів. Керівником, дириґентом і душею постановки був Ю. Плевако-Оранський.

„Альбом на екрані” – це була, мабуть, одна з останніх творчих імпрез Ю. Плевако-Оранського. Він поєднував сучасні прозірки-ілюстрації, стереозаписи, мистецькі читання і власні коментарі для того, щоб висвітлити якусь українську музичну постать.

Найбільш ґрунтовну працю він створив про життя і творчість Станіслава Людкевича (до нього цього ніхто ще не робив), відтак вийшли альбоми на екрані про Максима Березовськопго, Миколу Леонтовича, Володимира Грудіна та В. Овчаренка.

До останніх музикознавчих праць належать „Матеріяли про життя і творчість композитора Миколи Фоменка” та „Ілюстрований енциклопедичний покажчик українських композиторів поза межами батьківщини.”

Головна діяльність Ю. Плевако-Оранського – це праця з молоддю при УМІ. Я мала щастя бути однією з перших його учениць. Понад 10 років безпосередньої і наполегливої праці Ю. Плевако-Оранського зі мною простелили мені музичну стежку у житті.

Я не піяністка і не співачка, але музика, спів і фортепіян стали невід’ємною частиною мого подружнього життя, а методику гри на фортепіяні я використала і для навчання своїх донь. Обидві „внучки Оранського“ закінчили УМІ з відзнаками, а старша завершила докторатом з музикології.

Марійка Стадницька-Гельбіґ

Патріоти з священичого роду Пашкевичів

Відомий волинський священичий рід Пашкевичів має багато праведників і мучеників. Український православний священик о. Власій Пашкевич (1879-1957) 10 років страждав в більшовицьких таборах, його син о. Никанор Пашкевич (1907-1976), випускник Волинської духовної семінарії в Крем’янці і богословського факультету Варшавського університету, знавець багатьох мов, теж був мучеником.

В о. В. Пашкевича і його дружини Неоніли, крім сина Никанора, були донька Оксана і син Олексій (1910-1943) – відомий повстанський командир (псевдо „Постолик“). Вихований в свідомій українській родині, О. Пашкевич прагнув добрими справами прислужитись рідному народові. Майже 10 років він був дяком в храмі Успіння Пресвятої Богородиці в селі Залішани, одночасно керував церковним і просвітянським хорами.

У вересні 1939 року червоні „визволителі“ окупували західню частину України. О. Пашкевич був змушений залишити посаду дяка і став вчителем в селі Нивецьк. Організував в селі хор, продовжував патріотичну діяльність серед молоді.

З приходом німців був службовцем в районній управі, але залишив працю і перейшов в підпілля, а весною 1943 року зформував з молоді сотню вояків УПА, у якій був командиром. Бій сотні з німцями і поляками відбувся на Трійцю 1943 року біля польської колонії Стахівці. Під час бою було поранено О. Пашкевича і німці полонили його. Після довгих тортур гестапівці повісили патріота в селі Озеро Володимирецького району. Тут його і поховали місцеві мешканці.

Я відвідав село Бережницю 14 років тому і познайомився з вчителем місцевої школи Антоном Антончиком. Від нього вперше почув про О. Пашкевича. В державному архіві Тернопільської області натрапив на особову справу О. Пашкевича – без фотокартки, яку енкаведисти ще в 1940-их роках забрали з справи.

На запрошення студента Київського інституту автомобілезнавства Романа Кулика, червневого вечора я приїхав до Бережниці, щоб відвідати Олену Кулик, яка особисто знала не лише О. Пашкевича, а й всю його родину. Її батько Данило Кулик очолював місцеву „Просвіту“, а о. В. Пашкевич був активістом не лише „Просвіти“, а й Товариства ім. Петра Могили в Луцьку. Це єднало їх обох.

81-річна О. Кулик розповідає про славетного командира УПА: „Вперше я побачила О. Пашкевича в церкві села Залішани, коли пішла з батьками на Літургію. Мою дитячу душу вразили не лише піснеспіви церковного хору, яким майстерно керував дяк О. Пашкевич, а й сам дириґент – молодий, красивий, з прекрасним голосом. Відтоді я часто бачила О. Пашкевича, який часто бував у нас в гостях“.

В Нивецьку, на сільському кладовищі, спочивають вічним сном дев’ять повстанців, яких особисто знала О. Кулик. Могили доглядають, біля них місцевий священик з Української Православної Церкви Київського патріярхату править Панахиди. Не гасне свічка пам’яті і ніколи не погасне, доки буде Україна.

Володимир Рожко,
Луцьк

Прем’єра фільму..

(Закінчення зі стор. 9)

німецьку окупацію, табори в Німеччині і післявоєнний голод. Її короткометражний фільм – приклад живої історії і, в той же час, дуже особисте переживання.

Кріспін Брукс – куратор Інституту-архіву візуальної історії Фундації Шоа, розповів про згадки Голодомору в свідченнях українських євреїв, які Фундація Шоа зняла на відеоплівку в Україні, а деякі з яких були використані у фільмі „Назви своє ім’я”. З 3,500 таких свідчень 750 згадують Голодомор. Д-р К. Брукс звернув увагу на те, що архіви Фундації Шоа можуть служити для дослідження Голодомору.

Конференцію і показ фільму „Живі” відвідало близько 100 осіб. Фільм „Живі” буде поданий на фестиваль фільмів у Берліні, а на початку березня буде висвітлений в Торонто.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР "ДУМКА" в Ню-Йорку
повідомляє своїх членів та громаду,
що 20 грудня 2008 р.
відійшов з цього світу

СВ. П.

РОМАН МИКИТА

довголітній член хору "Думка", член Управи.

Рідним складаємо співчуття.

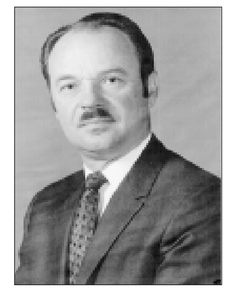
Вічна Йому пам'ять!

Управа та члени хору "ДУМКА"

За мову і зміст
посмертних оголошень і подяк
редакція не відповідає.

В 15-ту СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
17 січня 1994 р. нашого
найдорожчого і незабутнього
МУЖА БАТЬКА і ДІДА

СВ. П.

МИХАЙЛА ШАШКЕВИЧА – РИСЯ

будуть відправлені Заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ в церквах:

св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.;
св. Івана у Виппані, Н. Дж.;
св. Тройці у Силвер Спрінґ, Мд.;
св. Андрія у Гемптонбурґу, Н. Й.;
соборі св. Юра у Львові, Україна.

В ПАМ'ЯТЬ МАТВІЄВІ (РИСЬ) ШАШКЕВИЧУ

Мов журавлі всі відлітаєм
В незнаний край на жаль.
Лишаєм сум цілій родині,
Бо йдем у вічну даль.
Й провожаєм один одного,
Бо в нас такий звичай:
В далеку путь у вічну пам'ять
Хоч в чужині, нехай!
Прощай же Друже ген в далені
Хай душу Бог держить
Твою в опіці, а ця земля,
Пером тобі лежить

Лети й сни про твої Груники,
Як Ти по них топтав,
Як ще в рядах УПА боровся
І волю добував!
Та хоч Ти вже від нас полетів,
Будь гордий, що боровсь! –
І бачив вільну Україну,
Бо в славі розійшовсь!
Прощай же Друже в путь далеку:
У вічність ген лети
І про Твої рідні Груники
У чужині все сни...

написав ВОЛОДИМИР КУЛЬЧИЦЬКИЙ

Хай пам'ять про Михайла залишиться з нами все живою і світлою.
Просимо про молитви за вічний спокій Його праведної душі.

Дружина	– АННА
син	– БОГДАН з дружиною ВІРОЮ МАРУСИН
дочка	– ХРИСТЯ ОРИШКЕВИЧ з мужем ЯРОМИРОМ
внуки	– ЛЯРИСА і МАТЕЙ ШАШКЕВИЧ
	– АДРІЯН, ОЛЕКСАНДЕР і АНДРІЙ ОРИШКЕВИЧ

Ділимося сумною вісткою, що 1-го грудня 2008 р. у Фістервил, Па. упокоївся в Господі наш найдорожчий Муж, Батько, Дідусь і Вуйко

СВ. П.

Д-р мед. ЕВГЕН ІГОР НОВОСАД

народився 21-го травня 1920 р.,
в селі Неслухів, Кам'янка-Бузький р-н., Україна.

ПАРАСТАС і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Архистратига Михаїла у Дженкінтаун, Па.;
СЛУЖБА БОЖА була відправлена в соборі св. Юра у Львові, Україна.

У глибокому смутку залишилися:

Дружина	– ІРЕНА, з дому САВЧИН
Діти	– РОКСОЛЯНА ДОННЕЛІ
	– (ЕВГЕН) ІГОР
	– ІРЕНА
Братови	– АЛЕКСАНДРА ФОТІЙ з родиною
	– ВІРА САВЧИН з родиною
Внуки	– ДЖЕНИФЕР ВАДЖЕЗ з родиною
	– КРИСТОФЕР КЛОПАЙНЬ
	– АЛИСОН ПАТЕРСОН з родиною
	– МІШЕЛ КЛОПАЙНЬ з родиною
	– 6 правнуків

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні

Вічна Йому Пам'ять!

Родина щиро дякує за Ваші співчуття в нашій втраті.

В пам'ять Покійного просимо складати пожертви на:
St. Anne Ukrainian Catholic Church, 1545 Easton Road, Warrington, PA 18976;
Ukrainian Education and Cultural Center, 700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046;
Brotherhood of 1st Division Ukrainian National Army, c/o Ukrainian Education and Cultural Center, 700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 11 грудня 2008 р., проживши 92 роки, відійшов у вічність

СВ. П.

БОГДАН ГУРКО

нар. 21 березня 1916 р. в Україні. Син покійних о. Романа і Єлисавети Гурків.

Богдан Гурко студіював інженерію та викладав у гімназії до того часу коли німці окупували Україну та вивезли Його на роботи до Австрії. В Австрії він працював в електричній індустрії та закінчив інженерні студії із ступенем маґістра.

До США приїхав у 1950 р. та незадовго почав працювати для American Radiator & Standard Sanitary Co., Louisville.

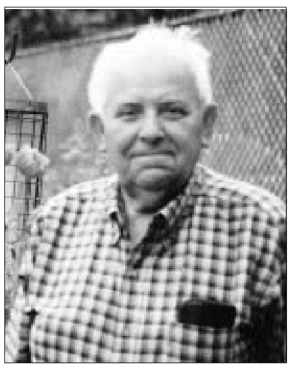
В 1955 р. почав працювати у General Electic. Впродовж своєї кар'єри Богдан Гурко отримав понад 60 патентів. Одним з найбільш відомих винаходів Б. Гурка є само-очищувальна піч (self-cleaning oven), за який одержав „Steinmetz Award" від General Electric.

Залишилися у смутку:

дружина – МАРТА
доньки – ЛІДІЯ ГУРКО
– ЕЛИЗАБЕТ ГУРКО
син – д-р ОРЕСТ ГУРКО з дружиною ВИКІ
внук – АЛЕКСАНДЕР

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в St. Agnes Catholic Church, а відтак на St. Michael Cemetery, Louisville, KY.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо, що 19 листопада 2008 р. в Кліфтоні, Н. Дж. відійшов у вічність на 87-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

СВ. П.

ВАСИЛЬ МАРУЩАК

Довголітній громадський і політичний діяч.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – АНАСТАЗІЯ
дочка – ОЛЯ з мужем ЮРІЄМ ТОТОЛ
син – ВАСИЛЬ з дружиною БРІҐІТОЮ
дочка – ІРЕНА з мужем СТЕФАНОМ ГЕЙЛЕН
братова – ЕВА ЖОЛОНДЕК
внуки – ЕМИЛІ і КАТЕРИНА ТОТОЛ, НАДЯ і ХРИСТИНА МАРУЩАК, ГРИГОРІЙ і ОЛЕКСАНДЕР ГЕЙЛЕН
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Св. п. Василь Марущак походив з села Дениска, повіт Рава-Руска. Покійний був заанґажований для добра українського народу. Він належав до ОДВУ і до 42-го Відділу УНСоюзу, перше як рекордовий секретар, а пізніше як голова 42-го Відділу УНСоюзу. Він був парафіянин церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж. і був приятель всіх українських організацій.

Вічна Йому пам'ять!

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ в ДІТРОЙТІ

Ділимося сумною вісткою з членством і української громадою про те, що 15 грудня 2008 р. відійшов у вічність член і колишній довголітній голова станиці

СВ. П.

ОСИП РУДНИЦЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 грудня 2008 р. в церкві св. Йосафата, а відтак на цвинтар Воскресіння у Монт Клеменс.

Горем опечаленій родині покійного Осипа складаємо наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ в ДІТРОЙТІ

Ділимося сумною вісткою з членством і української громадою про те, що 15 грудня 2008 р. відійшов у вічність довголітній член станиці

СВ. П.

ВАСИЛЬ ҐРУНИК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 грудня в церкві Непорочного Зачаття, а відтак на цвинтарі Воскресіння у Монт Клеменс.

Горем опечаленій родині покійного Василя складаємо наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS